

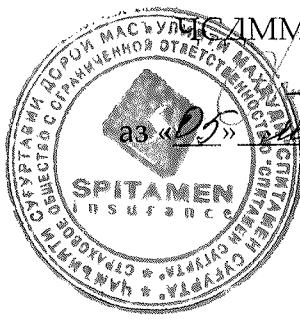
«Тасдиқ шудааст»

Бо Фармони Директори

СДАММ «Спитамен Сугурта»

Мурватов Б.

20 марта 2020 сол, № 06/2

**ҚОИДАИ СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ
АЗ ҲОЛАТҲОИ НОХУШ ВА БЕМОРИЙ**

Душанбе - 2020

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1. Қоидай сугуртai ихтиёрии ҳолатҳои нохуш ва беморӣ (минбаъд - «Қоидай» ва ё «Қоидай сугурта») тибқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти сугуртавӣ” ва дигар санадҳои меъёри ҳуқуқии танзимкунандай соҳа, таҳия карда шудааст. Қоидай қисми ҷудонопазири шартномаи сугурта аз ҳолатҳои нохуш ва беморӣ ба ҳисоб меравад, ки он байни Суғуртакунанда ва Суғурташаванда баста мешавад (минбаъд «шартномаи сугурта» ва ё «шартнома»).

2. МАФҲУМҲОИ АСОСӢ

- сугуртакунӣ – муносибатҳо оид ба ҳимояи манфиатҳои қонунии молумулкӣ шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми рӯҳ додани ҳодисаҳои сугуртавии муайян аз ҳисоби фондҳои пулии аз мукофотҳои сугуртавии (ҳаққи сугуртавии) пардохтшуда, инчунин маблағҳои дигари ташкилотҳои сугуртавӣ, ки аз ҷониби ташкилотҳои сугуртавӣ ташаккул ёфтаанд;

- беморӣ (касалӣ) – ин ҳар қадом бемории ҷисмонӣ, ки дар натиҷаи ҳодисаи нохуш ба вуҷуд омадааст ва ташхиси он дар ҷараёни муҳлати сугурта дар асоси аломатҳои объективии ба илми тиб маълум аз ҷониби табиб гузаронида шудааст, агар дар шартномаи сугурта дигар ҳодиса пешбинӣ нашуда бошад. Санаси беморӣ ин он санае ба ҳисоб меравад, ки шахси Суғурташуда аввалин маротиба ба табиб барои ёрии тиббӣ вобаста ба беморӣ муроҷиат намудааст, ки бо ҳуҷҷати расмии тиббӣ ва ё бо санаи гузаронидани ташхис тасдиқ карда мешавад;

- фоидагиранд – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби сугурташаванда барои гирифтани пардохти сугуртавӣ (ҷуброни сугуртавӣ) дар шартномаи сугуртавӣ таъин шудааст ва дар полиси сугуртавӣ дарҷ гардидааст;

- бистарикунӣ – дар табобати шабонарузии статсионарӣ, дар муассисаи тиббӣ қарор доштани шахси сугурташуда (ба истиснои статсионари рузона), ки дар натиҷаи ба шахси сугурташуда рӯй додани ҳодисаи нохуш дар муҳлати вақти сугурта ва ё беморӣ, ки дар муҳлати сугурта оид ба хавфҳо ба амал омадааст;

- гурӯҳи маъюбӣ – маъюбие, ки бо гурӯҳҳои (I, II ва III) муқаррар шудааст ва ё категорияи «кӯдаки маъюб» аз тарафи мақомоти ҲДТИ вобаста ба вайроншавии вазифаҳои органҳо ва низоми организми шахси сугурtaшудa, инчунин дараҷаи маҳдуднамоии фаъолияти ҳаётӣ, муқаррар карда мешавад;

- шартномаи сугурta – созишномаи байни Суғурташаванда ва Суғуртакунанда мебошад, ки тибқи он Суғуртакунанда уҳдадор мешавад, ки мувоғиқи маблағи (ҳаққи сугурta) ва дар асоси шартҳои шартномаи сугурta аз тарафи Суғурташаванда пардоxt шуда, ҳангоми сар задани ҳодисаи сугуртавӣ ба Фоидагиранд маблағи сугуртавиро пардоxt намояд;

- шахси сугурtaшудa – шахси воқеӣ, ки ба фоидаи ў шартномаи сугурtaи шахсӣ баста шудааст ва ё шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки бо шартномаи сугурtaи ҷавобгарии гражданию ҳуқуқӣ, ҷавобгарии ў сугурta карда шудааст;

- маъюбӣ – дараҷаи маҳдудияти фаъолияти ҳаётии инсон дар натиҷаи осеббиини саломатӣ бо коҳиши устувори вазифаҳои организм;

- ҳодисаи нохуш – ҳодисаи ногаҳонӣ ва кӯтоҳмуддате, ки сарфи назар аз иродай инсон рух дода, дар натиҷаи он ба ҷисми суғурташуда таъсири беруни меканикӣ, барқӣ, кимиёвӣ ё гармӣ расидааст, инчунин аз таъсири оғатҳои табии саломатии ўзарар дида, ў маъюб гаштааст ё фавтидааст;

- бемориҳои шадид ва ё музминӣ ва оразҳои он (ҳам пештар ташхисшуда ва ҳам бори аввал пайдошуда), ки бо омилҳои беруна барангехта шуданд, аз ҷумла инфаркт миокарда, сактаи майна, аневризм, варамҳо, нокисии функционалии организм, аномалии модарзоди организм, ҳодисаи нохуш ба ҳисоб намеравад;

- суғурташаванда – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти суғурта шартномаи суғуртари бастааст;

- пардохти суғуртавӣ – маблағи пулий, ки ташкилоти суғурта (азнавсуғуртакунӣ) ба суғурташаванда (Фоидагиранд) дар доираи маблағи суғурта ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба шахси суғурташуда мепардозад;

- мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) – маблағи пулии дар шартнома дарҷшуда, ки онро суғурташаванда уҳдадор аст ба ташкилоти суғурта (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар муҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқарраргардида пардохт намояд;

- маблағи суғурта – маблағи пулие, ки ба он объект суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳоии маstryилияти ташкилоти суғуртавиро (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дар бар мегирад;

- полиси суғурта – ҳучҷате, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани уҳдадориҳои ташкилоти суғуртавиро оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ (пардохти суғуртавӣ) тасдиқ менамояд;

- ҳодисаи суғуртавӣ – воқеае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғурта (азнавсуғуртакунӣ) тибқи қонун ва шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртавиро (ҷуброни суғуртавиро) анҷом дихад;

- ҳавфи суғуртавӣ – ҳодисаи эҳтимолӣ, ки ҳангоми рух додани он суғурта анҷом дода мешавад;

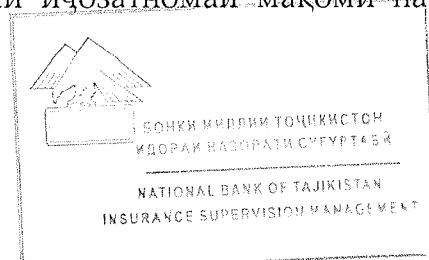
- тарифи суғуртавӣ – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунии суғурта;

- суғуртакунанда – Ҷамъияти суғуртавии дорои маstryiliyati маҳдуни «Спитамен Суғурта» ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти суғуртавиро дар асоси иҷозатнома, ки аз ҷониби мақоми назорати суғурта дода шудааст, амал мекунад.

3. СУБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

3.1. Субъектҳои суғурта, ин Суғуртакунанда ва шахсоне ба ҳисоб мераванд, ки дар Шартномаи суғурта ба сифати Суғурташаванда, шахси суғурташуда ва Фоидагиранд нишон дода шудаанд.

3.2. Ба сифати Суғуртакунанда ҶСДММ «Спитамен Суғурта» баромад мекунад, ки фаъолияти суғуртавиро дар асоси иҷозатномаи мақоми назорати суғуртавӣ амалӣ мекунад.

4. ОБЪЕКТХОИ СУГУРТА

4.1. Объектҳои сугурта манфиатҳои молумулкие, ки ба ҳаёт ва саломатии шахси сугурташуда ва ё марги вай тааллук дорад ва ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунад, ба ҳисоб меравад.

5. ҲОДИСАҲОИ СУГУРТАВӢ

5.1. Доиман гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар муҳлати амали Шартнома, ки бо гурӯҳи аввали маъюбӣ тасдиқ шудааст, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН»).

5.2. Дар Шартномаи сугурта ҳамчун хавфи алоҳида инчунин доиман гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш бо сабаби садамаи нақлиётӣ дар муҳлати амали Шартнома ки бо гурӯҳи аввали маъюбӣ тасдиқ шудааст, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «марг дар натиҷаи СН»).

5.3. Доимӣ гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш ё беморӣ дар муҳлати амали Шартнома, ки бо гурӯҳи аввали маъюбӣ тасдиқ шудааст, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН ва Б»).

5.4. Доимӣ гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда бо сабаби муайяннамоии маъюбии гуруҳи I ва II дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар муҳлати сугурта аз рӯи Шартнома, ба истиснои ҳодисаҳо, ки дар Қоидаҳо пешбинӣ шудааст (минбаъд «маъюбии гуруҳи I ва II дар натиҷаи ҲН»).

5.5 Доимӣ гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда бо сабаби муайяннамоии маъюбии гуруҳи I ва II дар натиҷаи ҳодисаи нохуш ё беморӣ дар муҳлати сугурта аз рӯи Шартнома, ба истиснои ҳодисаҳо, ки дар Қоидаҳо пешбинӣ шудааст (минбаъд «маъюбии гуруҳи I ва II дар натиҷаи ҲН ва Б»).

5.6. Зарари ҷисмонии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш, ки дар Ҷадвали ҳаҷми пардоҳти сугурта пешбинишуда, дар Шартномаи сугурта нишон дода шудааст, ба истиснои ҳодисаҳо, ки дар Қоидаҳо пешбинӣ шудааст (минбаъд «Зарари ҷисмонӣ»).

5.7. Муваққатан гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш дар муҳлати амали Шартнома, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «корношоямии муваққатӣ дар натиҷаи ҲН»).

5.8. Муваққатан гум кардани қобилияти меҳнатии шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш ё беморӣ дар муҳлати амали Шартнома, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «корношоямии муваққатӣ дар натиҷаи ҲН ва Б»).

5.9. Муваққатан гум кардани қобилияти меҳнатӣ бо сабаби бистарикунӯни шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар муҳлати амали Шартнома, ба

истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «бистариқунонӣ дар натиҷаи ҲН»).

6. ҲАВФҲОИ СУҒУРТАВӢ

6.1. Эҳтимолияти рух додани ҳодисаҳои зерин дар ҳаёти шахси Суғурташуда метавонанд ҳамчун ҳавфҳои сугуртавӣ аз ҷониби Суғуртакунанда сугурта карда шаванд:

6.1.1. Марги шахси сугурташуда, дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар муҳлати амали Шартномаи сугурта (минбаъд «Марг дар натиҷаи ҲН»);

6.1.2. Дар Шартномаи сугурта ҳамчун ҳавфи алоҳида инҷунин марги шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш бо сабаби садамаи нақлиётӣ дар муҳлати вақти сугурта аз рӯи Шартнома метавонад ба ҳисоб равад, ба истиснои ҳодисаҳои дар банди 5.6.–5.7. Қоидаҳо пешбинишуда (минбаъд «марг дар натиҷаи ҲН»);

6.2. Марги шахси сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш ё беморӣ дар муҳлати амали Шартнома, ба истиснои ҳодисаҳои дар Қоидаҳои мазкур пешбинишуда (минбаъд «марг дар натиҷаи ҲН ва Б»);

7. ТАРТИБИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МАБЛАГИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Маблағи сугуртавӣ дар Шартнома бо розигии тарафҳо муқаррар карда мешавад. Маблағи сугуртавӣ метавонад дар шакли маблағи ягона ва ё алоҳида оид ба ҳавфи муайяни сугурта, ки дар Шартнома пешбинӣ шудааст, муқаррар карда мешавад.

7.2. Маблағи сугуртавӣ бо асьори миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, сомонӣ муқаррар карда мешавад. Бо розигии тарафҳо Дар Шартномаи сугурта мумкин аст, маблағҳои сугурта бо асьори хориҷӣ, ки эквиваленти он маблағи даҳлдор бо асьор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд, муқаррар карда шаванд (минбаъд-сугурта бо асьори эквивалентӣ).

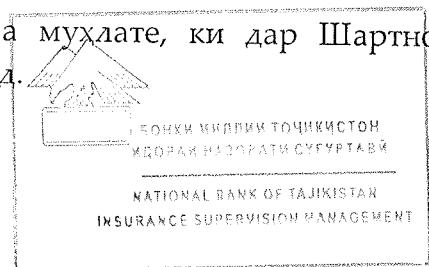
7.3. Бо розигии тарафҳо мумкин аст, ки қисмати тағијирот дар маблағи сугуртавӣ, муҳлати сугурта, пардохти даврагии подош ва дигар шартҳои Шартнома аз сари нав дида баромада шавад. Ҳамаи тағијироту иловаҳо дар шакли шартномаи иловагӣ ба Шартномаи сугурта ворид карда мешавад.

8. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Тарофай сугуртавӣ (меъёри ҳаққи сугуртавӣ аз маблағи ягонаи сугуртавӣ) дар шартномаи сугуртаи ихтиёрӣ бо розигии тарафҳо аз рӯи ҷадвали тарофаҳо, ки Суғуртакунанда бо мақоми назорати сугуртавӣ мувофиқа кардааст, муайян карда мешавад.

9. ҲАҚҚИ СУҒУРТАВӢ

9.1. Ҳаққи сугуртавӣ дар ҳаҷм, тартиб ва муҳлате, ки дар Шартномаи сугурта пешбинӣ шудааст, пардохт карда мешавад.

9.2. Ҳангоми муайян намудани ҳаҷми ҳаққи сүгуртавӣ аз руи Шартномаи сүгурта, Сүгуртакунанда тарифҳои сүгуртавиеро истифода менамояд, ки аз тарафи вай ҳисоб карда шуда, ба мақоми назорати сүгуртавӣ бо назардошти хавфи сүгуртавӣ, ҷинс, синни шахси сүгурташуда, мухлати сүгурта, пардохти даврагии ҳаҷми сүгурта, ки ҳангоми ҳисботи тарифи сүгуртавӣ муқаррар карда шудааст, пешниҳод карда шудааст.

9.3. Ҳаҷми ҳаққи сүгуртавӣ барои соли пурраи сүгурта ҳамчун амалинамоии маблағи сүгуртавӣ, тарифи сүгуртавӣ ва миқдори солҳои сүгурта муқаррар карда мешавад.

9.4. Ҳаҷми ҳаққи сүгуртавӣ барои соли нопурраи сүгурта ҳамчун амалинамоии маблағи сүгуртавӣ ва тарифи сүгуртавӣ, вобаста ба миқдори моҳҳои (рузҳо) сүгурта муқаррар карда мешавад.

9.5. Ҳаҷми ҳаққи сүгуртавӣ барои сол (солҳо) ва якчанд моҳи (рӯз) сүгурта ҳамчунин маблағи ҳаҷми сүгуртавӣ барои соли (солҳои пурра) сүгурта ва ҳаҷми сүгуртавӣ барои миқдори мувофиқи моҳҳои (рузҳо) соли нопурраи сүгурта муқаррар карда мешавад.

9.6. Ҳаҷми сүгуртавӣ бо сомонӣ якбора бо пардохти яқдафъаина барои тамоми мухлати сүгурта ва ё давра ба давра бо пули нақдӣ, ғайринақдӣ, интиқоли почтавӣ ва ё бо дигар усуле, ки дар Шартномаи сүгурта аз рӯи реквизитҳои бонкии мувофиқа шудаи Сүгуртакунанда пардохт карда мешавад.

9.7. Ҳангоми сүгуртакунонӣ бо эквиваленти сүгурта, ҳаҷми сүгурта бо сомонӣ аз рӯи қурби Бонки милли Тоҷикистон, ки барои асьори хориҷӣ, бо эквиваленти бо Шартнома нишон додашуда, дар санаи гузаронидани ҳаҷми сүгуртавӣ пардохт карда мешавад.

9.8. Санαι пардохти ҳаҷми сүгуртавии Сүгурташаванда, агар ягон чизи дигар дар Шартномаи сүгурта пешбинӣ нашуда бошад, инҳо ба ҳисоб меравад:

9.8.1. Ҳангоми ҳисоби нақдӣ – санаи пардохти восибаҳои пулий ба Сүгуртакунанда дар ҳаҷми пурра;

9.8.2. Ҳангоми ҳисботи ғайринақдӣ–санай қабули воситаҳои пулий ба суратҳисоби дар Шартномаи сүгурта дар ҳаҷми пурра нишон дода шуда, воридшуда, ки дар Шартномаи сүгурта мазкур нишон дода шудааст.

9.9. Агар дар Шартномаи сүгурта супоридани ҳаҷми сүгуртавӣ давра ба давра пешбинӣ шуда бошад, пас дар ҳодисаи дар вақташ пардохт накардани ҳаҷми сүгуртавие, ки дар Шартномаи сүгурта пешбинӣ шудааст ва набудани аризаи Сүгурташаванда дар бораи ворид намудани тағиироту иловаҳо ба Шартнома оид ба ўҳдадории Сүгуртакунанда, ки аз Шартномаи сүгурта бармеояд, қатъ мегардад, агар дар Шартномаи сүгурта ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад. Дар баробари ин Сүгуртакунанда ба Сүгурташаванда оғоҳиномаи хаттӣ лар бораи қатъгардии амали Шартномаи сүгурта, ки аз ин Шартнома бармеояд, равон мекунад.

9.10. Дар Шартномаи сүгурта мумкин аст, ки ба Сүгурташаванда додани мухлати имтиёзӣ барои пардохти ҳаҷми навбатӣ пешбинӣ карда шавад, ки он метавонад вобаста ба тартиб ва даврагии пардохти ҳаҷми сүгуртавиро то 90 (навад) рӯз давом намояд.

9.10.1. Муҳлати имтиёзӣ аз санаи дар Шартномаи сугурта ба сифати пардохти навбатии ҳаққи сугуртавӣ муқарраршуда, оғоз меёбад. Давомнокии муҳлати имтиёзӣ дар Шартномаи сугурта муқаррар карда мешавад.

9.10.2. Сугурташаванда бояд то ба охир расидани муҳлати имтиёзӣ, бо огоҳии иловагӣ аз тарафи Сугуртакунанда, барои нигоҳ доштани амали Шартномаи сугурта, ҳаққи сугуртавиро пардохт намояд.

9.10.3. Дар давраи муҳлати имтиёзӣ Сугуртакунанда ўҳдадориро аз рӯи Шартномаи сугурта дар ҳаҷми дар Шартномаи сугурта муқарраршуда ба зимма мегирад, агар Сугурташаванда ҳаққи навбатиро дар ҳаҷми пурра дар давраи муҳлати имтиёзӣ пардохт намояд.

10. ТАРТИБИ БАСТАН, ИЧРО ВА ҚАТЪ НАМУДАНИ ШАРТНОМАҲОИ СУГУРТА

10.1. Шартномаи сугурта ба муҳлати муайянкардаи Сугурташаванда ва Сугуртакунанда ва дар Шартномаи сугурта нишондодашуда баста мешавад.

10.2. Барои бастани Шартномаи сугурта Сугурташаванда ба Сугуртакунанда аризаи хатти шакли муқаррарнамудаи Сугуртакунанда дар бораи сугуртакунӣ пешниҳод менамояд, аз он ҷумла, аммо бе маҳудудият: дар шакли электронӣ, ба воситаи алоқаи факсимайлӣ, электронӣ ва ё шакли дигар алоки дар он маълумоти бо шакли пешбининамударо хабар медиҳад. Шартномаи сугурта инчунин дар асоси аризаи шифоҳии Сугурташаванда баста мешавад.

10.2.1. Шартномаи сугурта дар шакли хаттӣ баста шуда аз тарафи Сугуртакунанда ба Сугурташаванда дар асоси аризаи хатти полиси сугуртавӣ, ки аз ҷониби Сугуртакунанда имзо шудааст ё бо тартиб додани ҳуҷҷати ягонаи аз тарафи Сугурташаванда ва Сугуртакунанда имзо гардидааст, ба расмият даровада мешавад.

10.2.2. Дар сурати ба Сугурташаванда дар асоси аризаи ў супурда шудани Полиси сугурта, ризоияти Сугурташаванда бобати бастани Шартномаи сугурта бо шартҳои пешниҳоднамудаи Сугуртакунанда (Аксепти Сугуртакунанда) ҳангоми аз тарафи Сугуртакунанда қабул кардани полиси сугуртавӣ Сугурташаванда тасдиқ меёбад.

10.3. Дар сурати ба Сугурташаванда дар асоси аризаи ў супурда шудани Полиси сугурта, ризоияти Сугурташаванда бобати бастани Шартномаи сугурта бо шартҳои пешниҳоднамудаи Сугуртакунанда (Аксепти Сугуртакунанда) бо пардохти аз тарафи Сугурташаванда мукофоти сугурта ба тариқу муҳлати бо Полиси сугурта- оферта муқарраршуда тасдиқ меёбад.

10.4. Полиси сугуртавӣ дар ду нусхай ҳаммонанд барои Сугуртакунанда ва Сугурташаванда тартиб ва имзо мегардад, ки эътибори баробари ҳуқуқӣ доранд. Ҳангоми номувоғӣ будани қайд дар бораи интиҳоби барномаи сугурта, хавф ва \ ё маблаги сугурта дар нусхай Полиси сугуртавии Сугурташаванда муқаррароте, ки дар нусхай Полиси сугуртавии Сугуртакунанда мавҷуд мебошад, эътибори афзалият доранд.

10.5. Намунаи Полиси сугуртавӣ, ки Сугуртакунанда муқаррар кардааст дар шакли электронӣ дар асоси маълумоте, ки Сугурташаванда пешниҳод намудааст, тартиб дода мешавад. Мазмуни Полиси сугуртавӣ дар барандай қофзӣ, ки бо

мухр тасдиқ карда ба ҳуҷҷати электронӣ табдил дода шудааст бо имзои сифрии электронии намояндани ваколатдори Суѓуртакунанда тасдиқ карда мешавад. Ҳамзамон имзои сифрии электронӣ дар ҳуҷҷати электронӣ баробари имзои соядости намояндаи ваколатдори Суѓуртакунанда дар Полиси сугурта дар барандаи қоғазӣ, ки бо мухр тасдиқ карда шудааст, эътибор дорад.

10.6. Агар тарафҳои Шартномаи сугурта дигар шартҳоро мувофиқа накарда бошанд, имзои Полиси сугурта аз тарафи Суѓуртакунанда бо истифодаи инъикоси имзои факсималии намоянди ваколатдори Суѓуртакунанда ва муҳри ў баробари имзои Шартномаи сугурта аз тарафи Суѓуртакунанда дониста мешавад.

10.7. Агар тарафҳои Шартномаи сугурта дигар шартҳоро мувофиқа накарда бошанд, имзои созиши иловагӣ ва \ ё тағиирот ба Шартномаи сугурта, созиш дар бораи қатъ кардани Шартнома, инҷунин дигар ҳуҷҷатҳо вобаста ба бастан, иҷроиши, тағиир додан, қатъ кардани Шартномаи сугурта аз тарафи Суѓуртакунанда бо истифодаи инъикоси имзои факсималии намояндаи ваколатдори Суѓуртакунанда ва муҳри ў ба имзои даҳлдор дар созиш \ тағиирот \ оид ба дигар ҳуҷҷатҳои аз тарафи Суѓуртакунанда пешниҳодшуда баробар дониста мешавад.

10.8. Агар бо созиши тарафҳо шартҳои дигар пешбинӣ нашуда бошад, пардоҳти мукофоти сугуртавӣ тибқи шартҳои Шартномаи сугуртаи басташуда ва ё Қоидай сугурта (Шартҳои полиси сугурта) тасдиқи аз тарафи Суѓурташаванда гирифтани Полиси сугуртавӣ (Полиси сугурта-оферта) ва Қоидай сугурта мебошад.

10.9. Шартномаи сугуртае, ки бо Суѓурташаванда-шахси ҳуқуқӣ баста шудааст, дар шакли ҳуҷҷати ягона барои ҳамаи Шахсони сугурташуда бо замимаи рӯйхати Шахсони сугурташуда ба расмият дароварда мешавад. Дар баробари ин, аз рӯи ҳоҳиши Суѓурташаванда Суѓуртакунанда полиси сугуртавиро ва ё сертификатҳоро ба ҳар як шахси сугурташуда медиҳад.

10.10. Ҳангоми бастани Шартномаи сугурта Суѓурташаванда ва Суѓуртакунанда метавонанд дар бораи тағиир доданд ва ё хориҷ кардани муқарраротҳои алоҳидаи Қоидаҳо ва илова ба Қоидаҳо, бе зиёд намудани ҳаҷми ўҳдадориҳои Суѓуртакунанда, ки дар Қоидай сугуртавии мазкур пешбинӣ шудаанд, маслиҳат намоянд.

10.11. Дар ҳодисаи гум шудани Шартномаи сугурта (полиси сугуртавӣ) аз тарафи Суѓурташаванда, Суѓуртакунанда дар асоси аризаи шахсии Суѓурташаванда нусҳаи ҳуҷҷатро пешниҳод менамояд, пас аз он Шартномаи (полиси сугурта) гумшуда, аз лаҳзай додани ариза аз тарафи Суѓурташаванда беэътибор дониста мешавад ва пардоҳти вобаста ба он амалӣ карда намешавад. Ҳангоми дубора гум кардани Шартномаи сугурта, Суѓуртакунанда аз Суѓурташаванда арзиши ба расмиятдарории Шартномаи сугуртавиро (полиси сугуртавӣ) меситонад. Маблаги пардоҳтишаванда дар ҳодисаи зикршуда аз тарафи Суѓурташаванда якбора бо пардоҳти ҳаққинавбатӣ ва ё новобаста аз он пардоҳт карда мешавад, агар Суѓурташаванда ҳаққи сугуртавиро якбора пардоҳт карда бошад.

10.12. Шартномаи сугурта дар асоси маълумотҳои зерин баста мешавад:

10.12.1. Маълумотҳое, ки Суғурташаванда дар ариза ва шахси суғурташуда дар саволнома (анкета) тибқи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда пешниҳод шудааст;

10.12.2. Маълумотҳое, ки Суғурташаванда (шахси суғурташуда) иловатан ба Суғуртакунанда ва ё ба намояндаи вай дар дилҳоҳ шакл пешниҳод намудааст.

10.13. Ҳамаи малумотҳо дар бораи Суғурташаванда (шахси суғурташуда), Фоидагиронда, ки ба Суғуртакунанда вобаста ба бастаи, ичро ва қатъгардии Шартномаи суғурта маълум шудааст, махфӣ ба ҳисоб меравад. Ин маълумотҳо танҳо бо мақсади Шартномаи суғурта истифода карда мешаванд ва аз тарафи Суғуртакунанда ва намояндаи вай фош карда намешаванд, агар ягон муқаррароти дигар дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нашуда бошад.

10.14. Шартномаи суғурта бо шахсони зерин баста намешавад, агар ягон чизи дигар дар Шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад:

10.14.1. маъюбони гурӯҳи 1 ва 2 ва ё дорандагони категорияи «кӯдаки маъюб»;

10.14.2.дорандагони роҳхати амалқунанда ба экспертизаи тиббӣ-иҷтимоӣ;

10.14.3.дорандагони бемориҳои рӯҳи ва ё ҳаробии асаби ташхисшуда;

10.14.4.бемориҳои БПНМ ва ё сироятшудагони ВНМО;

10.14.5.дар зери тадқиқот қарор доштагон ва ё ба маҳрум шудан аз озодӣ маҳкум шудагон.

10.15.Бо шахсони дар Қоидаи мазкур пешбинишуда, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, Шартномаи сугуртавиро бо шартҳои маҳсус, ки бо Суғурташаванда мувофиқа шудааст, бандад.

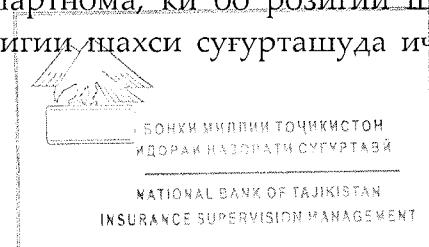
10.16.Агар пас аз бастани Шартномаи суғурта, муқаррар карда шавад, ки Суғурташаванда ба Суғуртакунанда маълумотҳои бардуруғ ва ё нодурустро оид ба шароитҳое, ки барои муайян намудани эҳтимолияти сар задани ҳодисаҳои суғурта ва арзиши хавфи суғурта аҳамияти амалий дошт, инчунин ҳучҷатҳои қалбакӣ пешниҳод намудааст, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки тибқи қ.2 м.204 Кодекси Граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон беэътибории Шартномаи сугуртавиро талаб намояд.

10.17. Бо розигии Суғуртакунанда ва Суғурташаванда дар Шартномаи суғурта метавонанд тағиироту иловаҳо, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунанд, ворид намоянд.

10.18. Ворид намудани тағииру иловаҳо ба Шартномаи суғурта дар шакли хаттӣ, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалий карда мешавад, агар ягон чизи дигар дар Қоидаҳо ва Шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад.

10.19. Аз рӯи Шартномаи суғурта Суғурташаванда бо розигии хаттии шахси суғурташуда, ҳуқуқ дорад ба сифати қабулқунандаи пардоҳти суғурта Фоидагиронда дилҳоҳ шахсро таъин намояд ва минбаъд хаттӣ Суғуртакунандаро огоҳ намуда, бо дигар шахс иваз намояд.

10.20. Ивазнамоии Фоидагиронда аз рӯи шартнома, ки бо розигии шахси суғурташуда таъин карда шудааст, танҳо бо розигии шахси суғурташуда иҷозат дода мешавад;

10.20.1. Фоидагиранда пас аз оне, ки вай яке аз ӯҳдадориҳо дар шартнома пешбининшударо ичро намудааст ва ё ба Суғуртакунанда талабот оид ба пардоҳти сугурта пешниҳод намудааст, иваз намудан мумкин нест;

10.20.2. Бастани Шартномаи сугурта ба фоидани Фоидагиранда, аз он ҷумла дар он ҳодисае, ки вай шахси сугурташуда бошад, ҳам Суғурташавандаро аз ичро намудани ӯҳдадориҳо аз рӯи Шартнома озод намекунад, агар дар Шартнома чизи дигар пешбинӣ нашуда бошад ва ё ӯҳдадории Суғурташавандаро шахсе ичро кардааст, ки ба фодиаи вай Шартнома баста шудааст;

10.20.3. Агар Фоидагиранда таъин карда нашавад, пас дар ҳодисаи вафот кардани шахси сугурташуда, қабулкунандагони пардоҳти сугуртавӣ меросхӯрони вай аз рӯйқонун ба ҳисоб мераванд.

10.20.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки аз Фоидагиранда, аз ҷумла дар он ҳодисае, ки вай шахси сугурташуда бошад ҳам, ичрои ӯҳдадориҳоро аз рӯи Шартномаи сугурта талаб намояд, аз ҷумла ӯҳдадориҳо ба зиммаи Суғурташаванда гузошташуда, вале аз тарафи вай ичро нашударо, ҳангоми аз тарафи Фоидагиранда пешниҳод намудани талабот оид ба пардоҳти сугурта. Ҳавфи оқибатҳои ичро накардан ва ё дар вақташ ичро накардани ӯҳдадориро, ки бояд пештар ичро мешуданд, ба зиммаи Фоидагиранда гузошта мешавад.

10.21. Шартномаи сугурта дар соати 00 рӯзи пас аз рӯзи пардоҳти ҳаққи сугурта (ҳаққи сугуртавии якум) дар ҳаҷми пурра, эътибор пайдо мекунад, агар ягон муқаррароти дигар дар Шартномаи сугурта пешбинӣ шуда бошад.

Муҳлати амали Шартнома бо розигии байни Суғурташаванда ва Суғуртакунанда муқаррар карда мешавад ва дар Шартномаи сугурта нишон дода мешавад.

10.22. Муҳлати сугурта дар Шартномаи сугурта муайян карда мешавад. Агар ягон муқаррароти дигар дар шарти Шартномаи сугурта нишон дода нашуда бошад, санаи оғози суғуртакунонӣ-00:00 санаи тақвимӣ, ки пас аз санаи пардоҳти ҳаққи сугурта (ҳаққи сугуртавии яукм), санаи анҷоми муҳлати сугуртавӣ ба санаи ба оҳиррасии амали Шартнома мувофиқат мекунад.

10.23. Агар дар Шартномаи сугурта эътибори қонуни пайдо намудани он пеш аз пардоҳти ҳаққи сугуртавӣ (ҳаққи сугуртавии якум) пешбинӣ шуда бошад, пас ҳангоми ба Суғуртакунанда ворид нагардидан ҳаққи якуми сугурта ва ё якбора ворид нагардидан он дар мӯҳлати дар Шартномаи сугурта муқарраршуда ва ё дар ҳодиса пардоҳт намудани ҳаққи якуми сугурта дар ҳаҷми нопурра, амали Шартномаи сугуртай аз санаи бастани Шартномаи сугурта қатъ мегардад, сугуртаи дар Шартнома пешбинӣ шуда амал намекунад, ӯҳдадори Суғуртакунанда оид ба пардоҳти ҷуброни сугуртавӣ ба миён намеояд. Дар ҳодисаи пардоҳт намудани ҳаққи сугуртавӣ дар ҳаҷми нопурра, маблағи аз тарафи Суғуртакунанда қабул шуда ба Суғурташаванда баргардонида мешавад, дар баробари ин, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки маблағро дар ҳаҷми зарари ҳангоми бастани Шартномаи баргузорнашуда расонида шудааст, нигоҳдорад (харочот барои комиссия бонк оид ба интиқоли ҳаққи сугуртавии баргардонидашуда ва ғайра).

10.24. Амали Шартномаи сугурта қатъ мегардад:

10.24.1. Ҳангоми гузаштани муҳлати амали Шартнома;

10.24.2.Хангоми аз тарафи Суғуртакунанда ичро гардидани ўҳдадориҳо дар ҳаҷми пурра;

10.24.3.Бо ташаббуси Суғуртакунанда дар ҳолати аз тарафи Суғурташаванда пардоҳт нагардидани ҳаққи сүгуртавии навбатӣ дар муҳлати дар Шартномаи сүгурта пешбинишуда ва ҳангоми набудани аризаи Суғурташаванда дар бораи ворид намудани тафйироту иловаҳо ба Шартнома (агар дар Шартномаи сүгурта муқаррароти дигар пешбинӣ нашуда бошад). Дар баробари ин, ўҳдадории Суғуртакунанда, ки аз Шартномаи сүгурта бармеояд, тибқи м.439 ва қ.3 м.1039 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи баъд аз санаи пардоҳт намудани ҳаққи сүгуртавии омадаистода, ки муҳлати ворид намудани он ба таъхир гузошта шудааст, қатъ мегардад, агар дар Шартномаи сүгурта муқаррароти дигар пешбинӣ нашуда бошад. Дар баробари ин Суғуртакунанда ба Суғурташаванда огоҳиномаи хаттӣ дар бораи қатъ гаштани амали Шартномаи сүгурта ва ўҳдадориҳои худ, ки аз Шартномаи сүгурта мазкур бармеомаданд, равон мекунад.

10.24.4.Бо ташаббуси Суғурташаванда;

Дар бораи нияти пеш аз муҳлат қатъ намудани Шартнома Суғурташаванда бояд на камтар аз 30 рӯз пеш аз санаи қатъгардии Шартномаи сүгурта Суғуртакунандаро огоҳ намояд, агар тарафҳо муҳлат дигарро мувофиқа накарда бошанд.

Шартнома аз соати 00:00 дақиқаи рӯзи дар ариза нишон додашуда ва ё дар муддати 30 рузи аз санаи гирифтани ариза аз тарафи Суғуртакунанда қатъ мегардад, агар санаи қатъгардии Шартномаи сүгурта нишон дода нашуда бошад, ва ё санаи аз тарафи Суғурташаванда нишон дода шуда, нисбат ба санаи гирифтани ариза аз тарафи Суғуртакунанда 30 рӯз барвақтар бошад.

10.24.5. Бо розигии тарафҳо;

Дар бораи нияти қатъ кардани амали Шартномаи сүгурта бо огоҳинамоии хаттии мутакобила на камтар аз 30 (сий) рӯз то санаи қатъгардии пешбинишуда;

10.24.6.Агар эҳтимолияти сар задани ҳодисаи сүгуртавӣ аз байн рафта бошад ва мавҷудияти хавғи сүгуртавӣ ба ҷои ҳодисаи сүгуртавӣ, бо дигар шартҳо, ба охир расад, пас ба Суғурташаванда қисми ҳаққи сүгуртавии пардоҳтишуда, ки мутносибан ба қисми давраи ба таъхир нафтодаи Шартномаи сүгурта баробар аст, баргардонида мешавад;

10.24.7.Марги Суғурташаванда (шахси ҷисмонӣ), ки шахси сүгурташуда ба ҳисоб намерафт ва ё барҳамдиҳӣ, азnavташиклидиҳии Суғурташаванда (шахси ҳуқуқӣ) тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, агар шахси сүгурташуда ва ё шахси дигар ба зиммаи худ ўҳдадории Суғурташавандаро аз рӯи Шартномаи сүгурта, ки дар Қоидаҳо пешбинӣ шудааст, нагиранд;

10.24.8.Дар дигар ҳолатҳое, ки дар Қоидаҳо, Шартномаи сүгурта ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд.

10.25. Ҳангоми пеш аз муҳлат қатъ гардидани амали Шартномаи сүгурта, ба истиснои қатъгардӣ дар ҳолатҳои дар Қоидаҳо нишон дода шуда, ҳаққи

сугуртавии пардохтишуда баргардонида намешаванд, агар муқаррароти дигар дар Шартномаи сугурта пешбинӣ нашуда бошад.

10.26. Дар чунин ҳолатҳо амали шартномаи сугуртавӣ нисбати Сугурташуда қатъ карда мешавад, агар дигар ҳолатҳо дар Шартномаи сугурта пешбинӣ нашуда бошад:

10.26.1. Ташхис гузаронии bemorixoi рӯҳӣ ва ё иллатҳо аз санаи гузоштани ташхис;

10.26.2. Маҳкум намудан барои аз озодӣ маҳрумнамоӣ аз санаи қувваи қонуни гирифтани хукми суд.

10.27. Ҳамаи огоҳиномаҳо ва хабарномаҳо дар бораи иҷро ва қатъ гардии Шартномаи сугурта ба суроғаҳои дар Шартнома пешбинишуда равон карда мешаванд. Дар ҳолати иваз шудани суроға ва ё реквизитҳо тарафҳо ӯҳдадор мешаванд, ки дар муҳлати 30 (сӣ) рӯз яқдигарро огоҳ намоянд. Агар тараф оид ба иваз шудани суроға ва реквизит огоҳ карда нашуда бошад, пас ҳангоми равон намудани огоҳинома ва хабарҳо ба суроғаи пештараи он расонидашуда ба ҳисоб мераванд.

10.28. Дилҳоҳ огоҳинома ва хабарномаҳои ба баста, иҷро ва ё қатъгардии муносибатҳои шартномавӣ вобастабуда, ба суроғаи яқдигар равонкарда ба ҳисоб меравад, агар онҳо танҳо дар шакли хаттӣ тартиб дода шуда, аз тарафи намоянданони ваколатдори тарафҳо ба имзо расонида шуда бо усуле равон карда шуда бошанд, ки асоси равон карданро тасдиқ намояд, агар муқаррароти дигар дар Шартномаи сугуртавӣ пешбинӣ нашуда бошад.

10.29. Шартнома аз рӯи қоиди тасдиқшуда тартиб дода мешавад. Ворид намудани муқарраротҳои бегона ба шартнома ва полиси сугуртавӣ мумкин нест.

10.30. Дар Шартномаи сугурта давраи интизорӣ пешбинӣ шуданаш мумкин аст.

11. ҲУҚУҚУ ӮҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

11.1. Сугурташаванда ҳуқуқ дорад:

11.1.1. Бо Қоиди сугурта ва шартҳои Шартнома шинос шавад ва Қоиди шартҳои Шартномаро, ки тибқи он Шартномаи сугурта баста шудааст, ба худ гирад.

11.1.2. Баёноти дилҳоҳро оид ба Шартномаи сугуртавии басташуда гирад.

11.1.3. Нусхай дуюми Шартномаи сугуртавиро (Полиси сугуртавиро) дар ҳолати гум кардани он гирад.

11.1.4. риояи шартҳои Шартномаи сугуртавиро аз тарафи Сугуртакунанда назорат намояд.

11.1.5. Фоидагирандаро бо риояи шарти иваз намудан, ки дар б.7.19. Қоиди ва қонунгузории амалкунанда пешбинӣ шудааст, таъин ва иваз намояд.

11.1.6. Пеш аз муҳлат Шартномаро бо огоҳинамоии ҳатмии Сугуртакунанда на дертар аз 30 (сӣ) рӯз то санаи қатъгардии таҳминшуда, қатъ намояд.

11.1.7. Бо розигии Сугуртакунанда ба шартҳои Шартномаи сугурта тағијирот ворид намояд.

11.1.8. Бо розигии Суѓуртакунанда ба шартҳои Шартномаи сүѓуртаи дастаҷамъӣ, ки ба тағиироти рӯйхати Шахсони сүѓурташуда, дар қисми ворид намудан ба Шартнома ва хориҷ намудани шахсони алоҳида вобаста аст, тағиирот ворид намояд. Тағиироти дар боло нишон додашуда, нисбати Шахсони сүѓурташуда танҳо то сар задани ҳодисаи сүѓурта дар қисми ин шаҳси сүѓурташуда, ки дар Шартнома пешбинӣ шудааст, амалий карда мешавад. тағиироти мазкур бо Созишиномаи иловагӣ ба Шартномаи сүѓурта ба расмият дароварда мешавад.

11.1.9. Аз Суѓуртакунанда маълумотро дар бораи устувории молиявии вай, ки сирри тиҷоратӣ ба ҳисоб намеравад, ба даст орад.

11.2. Суѓурташаванда ўҳдадор аст:

11.2.1. Ҳаққи сүѓуртавиро дар ҳаҷм ва муҳлати дар Шартномаи сүѓурта пешбинишуда пардоҳт намояд.

11.2.2. Ҳангоми бастани Шартномаи сүѓурта ба Суѓуртакунанда ҳамаи маълумотҳоро дар бораи шахсони сүѓурташаванда (сүѓурташуда) хабар дихад, аз ҷумла дар бораи ҳаёт, фаъолият ва вазъи саломатӣ, ки барои муайяннамои дараҷа ва ҳусусияти ҳавф, ки барои ба сүѓурта гирифтани Суѓуртакунанда лозиманд.

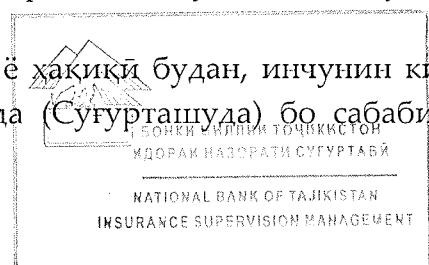
11.2.3. Гирифтани розигии шаҳси сүѓурташуда дар барои аз рӯйхати Шахсони сүѓурташуда хориҷ ва ё иваз намудани Шахсони сүѓурташуда аз рӯи Шартномаи сүѓурта.

11.2.4. Дар давраи амали Шартномаи сүѓурта бетаъхир, дар муҳлати 10 рӯз, вакте ки дар бораи он боҳабар шуд, дар шакли ҳаттӣ ба Суѓуртакунанда дар бораи ҳамаи тағииротҳо дар шароит, ки онҳо ҳангоми бастани Шартномаи сүѓурта хабар дода шуда буданд ва барои муайян намудани дараҷаи ҳавфи сүѓуртавӣ таъсир расониданд, хабар дихад, зоро ин тағииротҳо метавонанд амалан ба зиёдшавии дараҷаи ҳавфи сүѓуртавӣ таъсир расонанд, аз он ҷумла ивазнамои ҷои зист, ҷои кор, намуди фаъолияти Шахсони сүѓурташуда ва ғайра (ивазшавии шароит дар он ҳодиса ҳақиқӣ ба ҳисоб мераванд, ки онҳо ҳамчунон иваз шуда бошанд, ки агар тарафҳо оқилона онро пешбинӣ карда метавонистанд, пас шартнома тамоман баста намешуд ва ё шартҳои тамоман фарқкунанда баста мешуд).

11.2.5. Дар муҳлати 30 рӯз Суѓуртакунандаро бо роҳҳои дастраси дилҳоҳ, ки имконияти қайд намудани далели муроҷиатро медиҳад, дар бораи сар задани ҳодисаи сүѓурта бо пешниҳоди минбаъдаи маълумотҳои зарур ва замимаи ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда тибқи рӯйхати дар Қоидai мазкур пебинишуда, хабар дихад. Ўҳдадории Суѓурташавандаро оид ба далели сар задани ҳодисаи муайяншуда бо шаҳси сүѓурташуда, метавонад аз тарафи Фоидагиранда аҷом дода шавад.

11.2.6. Ичро намудани ҳамаи муқаррароти Қоидаҳо, Шартномаи сүѓурта ва дигар ҳуҷҷатҳо, ки муносибати ҳуқуқиро байни Суѓурташаванда ва Суѓуртакунанда вобаста ба бастан, ичро ва қатъгардии ин муносибатҳо, устувор мегардонад.

11.2.7. Дар ҳодисаи шубҳа кардан ба асл ва ё ҳақиқӣ будан, инчунин қифоя будани ҳуҷҷатҳое, ки аз тарафи Суѓурташаванда

задани ҳодисаҳое, ки аломати ҳодисаи сұғартавиро дорад, пешниҳод шудаанд ва ё барои тасдиқи гум кардани коршоямӣ ҳангоми таъин намудани гурӯҳи маъюбӣ, аз рӯи талаботи Сұғартакунанда таҳқиқи такрории лабораториӣ ва инструменталий (аз чумла таҳқиқи ултрасадо, рентгенӣ ва дигар намудҳои ташхиси шуоъӣ), назорати такрории тиббӣ, ки аз тарафи дуҳтурони гуногунсоҳа амалӣ карда мешаванд, гузаштан лозим аст.

11.2.8. Пардохти сұғартавии қабул кардашударо баргардонидан, агар дар муҳлати даъвои аз тарафи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда, чунин шароит пайдо карда шавад, ки он аз рӯи қонун ва ё аз рӯи Қоидა пурра ва ё қисман Сұғарташаванда, шахси сұғарташуда ва Фоидагирандаро аз ҳуқуқи гирифтани пардохти сұғартавӣ маҳрум менамояд. Ҳамин гуна ўҳдадорӣ ба зиммаи Фоидагиранда voguzor шудааст.

11.2.9. Дар шакли хаттӣ ба Сұғартакунанда дар муҳлати 10 рӯз аз рӯзи боҳбар шуданаш дар бораи тағијиротҳои зерин хабар дихад:

11.2.10. дар бораи иваз шудани суроғай почтавӣ ва суроғай бақайдгирий;

11.2.11. дар бораи иваз шудани маълумотҳои шиносномавии (реквизитҳо) Сұғарташаванда, шахси сұғарташуда Фоидагиранда;

11.2.12. дар бораи шароите, ки ба арзиши дараҷаи хавфи сұғурта таъсир мерасонад (ҷои кор, намуди машғулият);

11.2.13. Ўҳдадории дар банди мазкур пешбинишуда ба шахси сұғарташуда низ паҳн мешпавад.

11.2.14. Агар Сұғарташаванда (Сұғарташуда) беш аз се моҳ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дошта бошад, пас намояндаи ҳудро, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиндагонӣ мекунад, таъин намояд. Намоянда бояд ҳуқуқи қабул намудани хабарҳои расмии Сұғартакунандаро доро бошад.

11.2.15. Сұғартакунанда ҳуқуқ дорад:

11.2.16. Ҳақиқӣ будани маълумотҳоеро, ки аз тарафи Сұғарташаванда ва ё шахси сұғарташуда бо роҳҳои дилҳоҳи дастрас, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунад пешниҳод шудааст, тафтиш намояд.

11.2.17. Ичроиши талаботи Шартномаи сұғурта ва муқаррароти Қоидаҳоро аз тарафи Сұғарташаванда(шахси сұғарташуда) тафтиш намояд;

11.2.18. Тарифҳои сұғартавии аз тарафи вай таҳияшуда ва коэффицентҳои ислоҳкунанда ва онро барои муайян намудани ҳаҷми ҳаққи сұғартавӣ бо дарназардошти экспретизаи пеш аз бастани шартномаи сұғурта гузаронидашуда нисбати шахсони барои сұғартакунӣ қабулшуда, шартҳои сұғартакунонӣ ва дараҷаи арзиши хавфи сұғурта, истифода намояд.

11.2.19. Дар ҳолати ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат накардан, оиди дуруст будани Шартномаи сұғурта ҳангоми вайрон ва ё ба таври даҳлдор ичро нагардидани муқаррароти Қоидаҳо ва Шартномаи сұғурта аз ҷониби Сұғарташаванда (шахси сұғарташуда) ҷиҳати ҳақиқи будани он баҳс намояд.

11.2.20. Барои қабули қарор дар бораи пардохти сұғартавӣ, ҳангоми зарурат дархостро ба мақомотҳои ваколатдор дар бораи сар^задани ҳодисаҳои сұғартавӣ равон намояд, инчунин аз шахси сұғарташуда (Фоидагиранда) маълумотҳои

иловагие, ки далел ва сабаби сар задани ҳодисаҳои сұғуртавиро тасдиқ мекунанд, талаб намояд.

11.2.21. Дароз намудани муҳлати қабули қарор дар бораи пардохти сұғуртавӣ то дастрас намудани маълумоти пурра дар бораи ҳодисаи сұғуртавӣ ва хүччатҳои тасдиқунанда ба он.

11.2.22. Дароз намудани муҳлати қабули қарор дар бораи пардохти сұғуртавӣ дар ҳолати оғоз намудани парвандаи чиноятӣ аз рӯи асоси сар задани ҳодиса то лаҳзаи қабули қарори даҳлдор аз тарафи мақомоти салоҳиятнок.

11.2.23. Пардохти сұғуртавиро дар ҳолати дар Қоидаҳо, Шартномаи сұғурта ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда рад кунад.

11.3. Сұғуртакунанда ўҳдадор аст:

11.3.1. Сұғурташавандаро бо Қоида ва шартҳои Шартномаи сұғурта шинос намояд;

11.3.2. Таъмин намудани маҳфият ва бехатарии маълумотҳо дар бораи Сұғурташаванда, шахси сұғурташуда ва Фоидагиранда, ҳангоми бастани шартномаи сұғурта ба Сұғуртакунанда маълум гардидааст.

11.3.3. Ҳангоми сар задани ҳодиса бо шахси сұғурташуда, ки нишонаи ҳодиса сұғуртавиро дорад, пас аз дастрас намудани ҳамаи хүччатҳо қарорро дар бораи пардохти сұғуртавӣ ва ё рад кардани пардохти сұғуртавӣ қабул кунад ва ҳангоми ҳодисаи сұғуртавӣ эътироф намудани ҳодисаи арзшуда, пардохти сұғуртавиро дар муҳлатҳои муқаррарнамудаи шартномаи сұғурта амалӣ намояд.

11.3.4. Дар бораи дароз кардани қабули қарор оид ба пардохти сұғуртавӣ бо нишон додани муҳлат ба шахсе, ки барои пардохти сұғуртавӣ мурочита намудааст хаттӣ хабар лиҳад.

11.4. Сұғурташаванда ҳуқуқ дорад:

11.4.1. Ҳангоми сар задани ҳодисае, ки нишонаи ҳодисаи сұғуртавиро дорад, аз Сұғуртакунанда иҷрои ўҳдадориҳои ба зиммаи худ гирифтаашро аз рӯи Шартномаи сұғурта ба фоидай вай басташуда, талаб намояд.

11.4.2. Ҳангоми бастани шартномаи сұғурта аз Сұғуртакунанда иқтибос аз Қоидай сұғуртавӣ талаб намояд.

11.4.3. Маълумоти муфассал дар бораи худи Сұғуртакунанда талаб намояд.

11.4.4. Ҳангоми бе асос ва ё саривақ иҷро нагардиданни уҳдадориҳои Сұғуртакунанда, ки аз рӯи Шартномаи сұғурта бар меояд, ба мақомотҳои даҳлдор шикоят намояд.

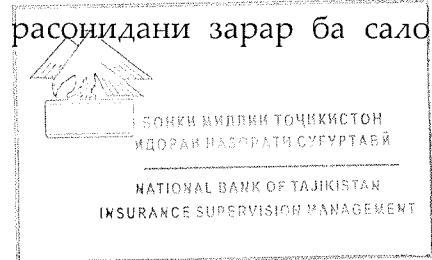
11.5. Сұғурташаванда ўҳдадор аст:

11.5.1. Дар бораи худ ва Фоидагиранда маълумотҳои ҳақиқиро пешниҳод намояд.

11.5.2. Талаботи Шартномаи сұғуртавиро иҷро намояд.

11.5.3. Аз рӯи талаботи Сұғуртакунанда дар муҳлати муқарраршуда маълумот ва хүччатҳои заруриро пешниҳод намояд.

11.5.4. Ҳангоми сар задани ҳодисаи ба расонидани зарар ба саломатӣ вобастабуда, шахси сұғурташуда ўҳдадор аст:

11.5.4.1. Бетаъхир ба духтур муроциат намояд ва бечуну чаро тавсияҳои духтуурро бо мақсади кам кардани оқибатҳои зарари расонидашуда рио намояд.

11.5.4.2. Ҳангоми ба вуҷуд омадани имконият бо роҳҳои дастраси диллоҳ, ки ба таври объективи ба гирифтани далели муроциатро медиҳад, дар бораи ҳодисаи ба вуҷудомада ба Суғуртакунанда ва ё намояндаи вай хабар дилҳад.

11.6. Дар Шартномаи сүғурта метавонад ҳуқуқ ва ўҳдадориҳои дигаре, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунанд, пешбини карда шавад.

11.7. Дар ҳолати вафоти Суғурташаванда (шахси воқеӣ), ки Шартномаи сүғуртавиро нисбати дигар шаҳс бааст ҳуқуқ ва уҳдадориҳои дар Шартномаи сүғурта пешбинишуда метавонад ба ин шаҳс бо розигии вай гузарад. Ҳангоми имконият надоштани иҷрои уҳдадориҳо аз рӯи Шартномаи сүғурта аз тарафи ин шаҳс, ҳуқуқ ва манфиатҳои шахси сүғурташударо иҷро менамоянд, гузошта шавад.

11.8. Ҳуқуқ ва ўҳдадории Суғурташаванда (шахси сүғурташуда, Фоидагиранда) аз рӯи Шартномаи сүғурта бе розигии хаттии Суғуртакунанда ба ягон кас дода намешавад.

12. МУАЙЯН НАМУДАНИ ҲАҶМИ ЗИЁН ё ЗАРАР

12.1. Ҳангоми сар задани ҳодиса бо шахси сүғурташуда, ки нишонаи ҳодисаи сүғуртавиро доро мебошад, Суғурташаванда, шахси сүғурташуда ва ё Фоидагиранда бояд Суғуртакунандаро дар муҳлати 30 (сӣ) шабона рӯз, аз рӯзе ки ба шахсони дилҳоҳи дар боло зикршуда маълум шудани маълумот дар бораи сар задани ҳодисаи сүғуртавӣ, бо роҳҳои дастраси дилҳоҳ, ки барои объективона ба қайд гирифтани далели муроциат имконият медиҳад, огоҳ намояд.

12.2. Агар на Суғурташаванда ва на Фоидагиранда дар муҳлати 30 рӯз Суғуртакунандаро оид ба ҳодисаи рух дода бо мавҷуд будани сабабҳои объективӣ огоҳ нақунанд, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад тибқи к.2 м. 1047 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтро оид ба ҳодисаи мазкур рад кунад.

12.3. Ҳаҷми пардохти сүғуртавӣ аз маблаги сүғуртавии дар Шартномаи сүғурта муқарраршуда, ки ба хавф мувофиқат мекунад, муқаррар карда мешавад.

12.4. Ҳангоми сар задани ҳодисаҳои сүғурта оид ба хавфҳои дар б.5. ва б.6 Қоидаҳо пешднишуда ва ба Шартномаи сүғурта ворид карда шуда, агар муқаррароти дигар дар Шартномаи сүғурта пешбинӣ нашуда бошад:

12.4.1. Оид ба хавфи «марг дар натиҷаи ҲН», «марг дар натиҷаи ҲН ва Б», «марг дар натиҷаи СН» пардохти сүғуртави якбора дар ҳаҷми 100% оид ба хавфи сүғурта амалӣ карда мешавад;

12.4.2. Оид ба хавфи «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН», «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН ва Б», «маъюби дар натиҷаи СН», «маъюбии гуруҳи I ва ё II дар натиҷаи ҲН», «маъюбии гуруҳи I ва ё II дар натиҷаи ҲН ва Б» пардохти сүғурта якбора ҳангоми муайян намудани гуруҳи маъюбӣ дар ҳаҷми дар Шартномаи сүғурта пешбинишуда-то 100% аз маблаги сүғурта аз рӯи хавфи сүғурта оид ба ҳар як гуруҳи маъюбӣ амалӣ карда мешавад. Дар баробари ин ағар дар муҳлати амали Шартномаи сүғурта тағиyrёбии гуруҳи маъюбии шахси сүғурташуда ба самти

зиёдшавии дараҷаи он, ба амал ояд, пас Суғуртакунанда пардоҳти иловагиро, ки ифодакунандай фарқият байни маблағе, ки барои дараҷаи пасти маъюбиии Суғурташаванда (шахси суғурташуда) пардоҳт мешуд ва маблаги барои дараҷаи баланди маъюбӣ пардоҳтишаванда мебошад, амалӣ менамояд;

12.4.3. Оид ба хавфи «зарари ҷисмонӣ» ҳаҷми пардоҳти сүғурта тибқи Ҷадвали ҳаҷмҳои пардоҳти барои зарари ҷисмонӣ, ки дар Шартнома пешбинӣ шудааст, муайян карда мешавад;

12.4.4. Оид ба хавфи «корношоямии мубаққатӣ дар натиҷаи ҲН», «корношоямии мубаққатӣ дар натиҷаи ҲН ва Б» пардоҳти сүғурта барои ҳар як рӯзи корношоямӣ, аз рӯзи 1 ва ё дигар рӯзи корношоямӣ, ки дар Шартнома пешбини шудааст, оғоз намуда. Микдори рӯзи корношоямӣ танҳо дар асоси варақаи корношоямӣ, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ташкилоти тиббӣ ва корфармо ба расмият дароварда шудааст, муқаррар карда мешавад. Нусхай варақаи корношоями аз тарафи корфармо тасдиқ карда мешавад. Дар Шартномаи сүғурта метавонад микдори максималии рӯзҳо барои пардоҳт оид ба корношоямии ба як ҳодисаи сүғурта вобастабуда муқаррар карда шавад. Ҳаҷми пардоҳти сүғурта мутобиқи шартҳои шартнома муқаррар карда мешавад. Ҳаҷми пардоҳти сүғуртавӣ барои ҳар як рӯзи қобили мөҳнат набудани мубаққатӣ метавонад дар шартнома дар ҳаҷми маблағи сүғуртава ё бо фоизҳои маблағи сүғуртааз рӯи хавфи мувофиқаткунанда муайян карда шавад;

12.4.5. Аз рӯи хавғҳои «бистарӣ намудан дар натиҷаи ҲН», «бистарӣ намудан дар натиҷаи ҲН ва Б» пардоҳти сүғуртавӣ барои ҳар як рӯзи буду бош дар табобати статсионарӣ, ибтидоан аз рӯзи якум ва ё рӯзи дигари дар шартнома ишора шуда амалӣ карда мешавад. Дар Шартномаи сүғурта метавонад шумораи максималии рӯзҳои буду бош дар табобати статсионарӣ, вобаста бо як ҳодисаи сүғурта, ки барои он пардоҳти сүғуртавӣ амалӣ мегардад, ифода ёбад. Ҳаҷми пардоҳти сүғурта мутобиқи шартҳои шартнома муқаррар карда мешавад. Ҳаҷми пардоҳти сүғуртавӣ барои ҳар як рӯзи қобили мөҳнат набудани мубаққатӣ метавонад дар шартнома дар ҳаҷми маблағи сүғурта ва ё бо фоизҳои маблағи сүғурта аз рӯи хавфи мувофиқат кунанда муайян карда шавад;

12.4.6. Аз рӯи хавфи «амалиёти ҷарроҳӣ дар натифҷаи ҲН» ва «амалиёти ҷарроҳӣ дар натиҷаи ҲН ва Б» Пардоҳти сүғурта мутобиқи Ҷадвали ҳаҷмҳои пардоҳти сүғуртавӣ, ки дар шартнома ифода ёфтаанд, амалӣ карда мешаванд.

12.4.7. Аз рӯи хавфи «ҲН ВА Б» пардоҳти сүғурта як маротиба ҳангоми рӯҳ додани ҳодисаи сүғурта дар ҳаҷми 100% аз маблағи сүғуртавӣ, ки нисбати хавфи мазкур муқаррар гардидааст, агар дигар ҳодисаҳо дар Шартномаи сүғурта муқаррар нагардида бошад, дар чунин тартиб амалӣ карда мешавад.

13. ТАРТИБИ МУАЙЯНКУНИИ МАБЛАҒИ ПАРДОҲТИ СҮҒУРТАВӢ (ПАРДОҲТИ ҶУБРОНИ СҮҒУРТАВӢ)

13.1. Пардоҳти сүғурта аз рӯи хавфи «ҲН ва Б» дар ҳодисаи аввали «ҲН ва Б» (ташхиси дар ҷараёни муҳлати сүғурта ба Суғурташуда тузошта шуда) амалӣ карда мешавад. Пардоҳт аз рӯи хавфи «ҲН ва Б» танҳо агар ташхис бо гузаштани

давраи интизории муқаррарнамудаи шартнома муқаррар гардида бошад, амалӣ карда мешавад.

13.1.1. Ҳангоми рух додани ҳодисаи сүғуртааз рӯи хавфи «ҲН ва Б» аз рӯи шартномаи пардохти иловагӣ, пардохти сүғурта аз рӯи ҳодисаи «ҲН ва Б» аз ҷониби Сүғуртакунанда баъди гузаштани муҳлати дар Шартномаи сүғурта муқаррар гардидаи давраи зиндамонӣ, ки аз санаи рух додани ҳодисаи сүғуртааз рӯи хавфи «ҲН ва Б» ибтидо мегирад, амалӣ карда мешавад.

13.1.2. Агар Сүғурташуда дар ҷараёни давраи зиндамонӣ вафот намояд, он гоҳ пардохти сүғурта аз рӯи хавфи «ҲН ва Б» амалӣ карда мешавад.

13.1.3. Агар шартномаи пардохти иловагӣ аз рӯи хавфи «ҲН ва Б» пардохтро аз рӯи хавфҳои «марг дар натиҷаи ҲН», «марг дар натиҷаи ҲРН» ва ё «марг дар натиҷаи ҲН ва Б» пешбинӣ намояд, он гоҳ ҷунин пардохт дар ҳаҷми маблағи сүғуртавии хавфи мазкур новобаста аз пардохти ҳодисаи сүғуртавии «ҲН ва Б» амалӣ карда мешавад.

13.1.4. Агар шартномаи пардохти таъчили аз рӯи хавфи «ҲН ва Б» пардохтро аз рӯи хавфҳои «марг дар натиҷаи ҲН», «марг дар натиҷаи ҲРН» ва ё «марг дар натиҷаи ҲН ва Б» пешбинӣ намояд, он гоҳ ҷунин пардохт дар ҳаҷми маблағи сүғурта аз рӯи хавфи мазкур, бо тарҳи маблағи нисбати ҳодисаи сүғуртавии «ҲН ва Б» пештар амали гашта, амалӣ карда мешавад.

13.1.5. Агар дар барномаи индивидуалии оғияти Сүғурташуда баъди рух додани ҳодисаи сүғурта воситаҳои техникии ёрии тиббӣ ишора гардида бошанд (аробачаи маъюбӣ, таҷхизоти ортопедӣ ва диг.), он гоҳ агар ин бо шартҳои шартнома пешбинӣ шуда бошад, ҳаҷми пардохти сүғуртавобаста бо ин ҳодиса метавонад дар ҳудуди маблағи дар Шартномаи сүғурта пешбини шуда зиёд карда шавад.

13.2. Агар ҳодисаи сүғурта то муҳлати навбатии ҳаққи сүғурта, ки ворид намудани он батаъхир гузошта шудааст, сар занад, Сүғуртакунанда маблағи ҳаққи батаъхир гузошташударо аз ҳаҷми пардохти сүғурта, ки бояд пардохт шавад, ҷудо менамояд.

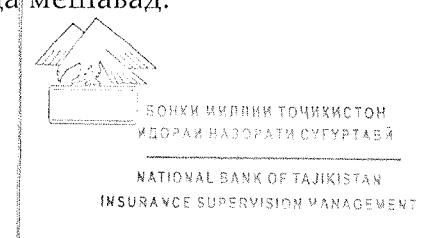
13.2.1. Пардохти сүғурта мумкин аст пардохт карда шавад:

13.2.2. Ба шахси сүғурташуда ва ё намояндаи қонунии вай (оид ба ҳодисаҳои сүғурта ба ғайр аз хавфҳои «марг дар натиҷаи ҲН», «марг дар натиҷаи ҲН ва Б», «марг дар натиҷаи СН»).

13.2.3. Дар ҳодисае, ки шахси сүғурташуда, пардохти сүғуртавии ба вай тааллук доштаро нағирифта вафот кунад, пардохти маблағи зикршуда ба меросхӯрони вай тибқи тартиби муқаррарнамудаи конун амалӣ карда мешавад.

13.2.4. Дар ҳодисаи вафоти шахси сүғурташуда, ҷунин афзалият оид ба пардохти сүғурта риоя карда мешавад:

13.2.4.1. Навбати якум ба Фоидагирондаи дар Шартномаи сүғурта пешбинишуда. Агар дар Шартнома якчанд Фоидагиронда муқаррар карда шуда бошад, вале ҳиссаи онҳо муайян нашуда бошад, пас пардохт аз рӯи ҳиссаи баробар барои ҳамаи Фоидагирондагон амалӣ карда мешавад.

13.2.4.2. Навбати дуюм – агар Фоидагирандада таъин нашудааст, аз шахси сугурташуда пештар вафот кардааст, бо шахси сугурташуда якҷоя вафот кардааст, пас ба меросхурони шахси сугурташуда тибқи хиссаҳои онҳо.

13.2.5. Агар Фоидагирандада, пардохти сугуртавии ба вай муқарраршударо нагирифта вафот кунад, пас ҳукуқи гирифтани пардохти сугурта ба меросхурони Фоидагирандада мегузарад, агар дар Шартнома муқаррароти дигар пешбинӣ нашуда бошад.

13.3. Шахсоне, ки барои марги шахси сугурташуда ва ё қасдан расонидани зарари ҷисмонӣ, ки ба марг оварда расонидааст, аз рӯйхати Фоидагирандагон ҳориҷ карда мешаванд.

13.4. Ҳангоми бо қарори суд вафотёфта эътироф намудани шахси сугурташуда, пардохти сугуртави бо шарте амалий карда мешавад, ки агар дар қарори суд нишон дода шавад, ки шахси сугурташуда дар шароити ба ҳаёт таҳдидкунанда бедарак ғоиб шудааст ва ё асос барои таҳмин намудани вафоти вай аз рӯи ҳодисаи ноҳуши муайян мавҷуд аст ва рӯзи бедарак ғоиб шудан ва ё вафоти таҳминшуда ба муҳлати сугурта рост меояд. Ҳангоми бо қарори суд бедарак ғоибшуда эълон намудани шахси сугурташуда, пардохти сугурта амалий карда намешавад.

13.5. Пардохти сугурта ба намояндаи шахси сугурташуда (Фоидагирандада) метавонад аз рӯи ваколатнома, ки аз тарафи шахси сугурташуда (Фоидагирандада) тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият дароварда шудааст, амалий карда шавад.

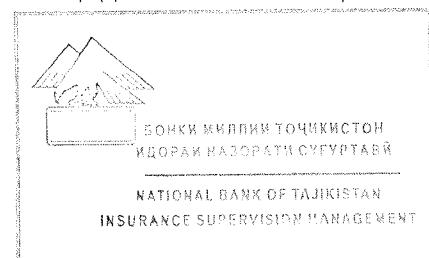
13.6. Агар Фоидагирандада ноболиги то синни 18 сола бошад, пас пардохти сугуртави ба вай тааллуқдошта ба суратҳисоби бонкии Фоидагирандада бо огоҳ намудани намоянҷагони қонунии вай (волидон, писархондагон, васиён ва парасторон) гузаронида мешавад, агар муқаррароти дигар дар шарти Шартнома пешбинӣ нашуда бошад.

13.7. Барои гирифтани пардохти сугурта Суғурташавандада (шахси сугурташуда, Фоидагирандада) бояд ба Суғуртакунанда аризаи хаттӣ тибқи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда равон кунад ва ҳучҷатҳоеро, ки дар Қоидаҳо пешниҳишударо пешниҳод намояд.

13.8. Барои гирифтани пардохти сугурта ба Суғуртакунанда бояд ҳучҷатҳои зерин пешниҳод карда шавад, агар муқаррароти дигар дар шартҳои Шартнома пешбинӣ нашуда бошад:

13.8.1. Бо сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «марг дар натиҷаи ҲН», «марг дар натиҷаи ҲН ва Б», «марг дар натиҷаи СН»:

- нусхай Шартномаи сугурта (полиси сугуртавӣ);
- нусхай ҳучҷати тасдиқунандаи шахсияти Фоидагирандада;
- нусхай шаҳодатномаи РМА Фоидагирандада;
- ариза оид ба гирифтани пардохти сугурта аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда;
- нусхай бо тариқи нотариалий тасдиқшудаи шаҳодатномаи никоҳ ва марги шахси сугурташуда;

– фармони Суфурташаванда (шахси сугурташуда) дар бораи таъин намудани Фоидагиронда аз рӯи Шартномаи сугурта, агар он алоҳида аз полиси сугурта тартиб дода шуда бошад;

– нусхай шаҳодатномаи тиббӣ дар бораи вафоти шахси сугурташуда ва ё эпикризи пас аз вафот;

– нусхай шаҳодатнома дар бораи вафот;

– нусхай протокол дар бораи чок кардан (агар мавҷуд бошад);

– нусхай маълумотнома дар бораи СН, дар ҳодиса вафот дар натиҷаи СН;

– нусхай санад дар бораи ҳодисаи нохуш дар истеҳсолот, ҳангоми вафот аз ҳодисаи нохуш дар истеҳсолот;

– ҳуҷҷате, ки хешу табориро бо шахси сугурташуда тасдиқ мекунад, ки он дар Шартномаи сугурта арз шудааст, агар дар Шартномаи сугурта маълумоти шинонномавии Фоидагиронда нишон дода нашуда бошад;

– шаҳодатнома дар бораи ҳуқӯқ ба мерос, ки аз тарафи нотариус дода шудааст (ва ё нусхай тасдиқшудаи он), ба меросхури шахси сугурташуда пешниҳод карда мешавад, агар Фоидагиронда дар Шартнома нишон дода нашуда бошадва ё ба меросхури Фоидагиронда пешниҳод карда мешавад, агар Фоидагиронда пардохти ба вай тааллуқдоштаро нагирифта вафот карда бошад.

13.8.2. Бо сабаби сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН», «маъюбӣ дар натиҷаи ҲН ва Б», «маъюби дар натиҷаи СН», «маъюбии гуруҳи I ва ё II дар натиҷаи ҲН», «маъюбии гуруҳи I ва ё II дар натиҷаи ҲН ва Б»:

– нусхай Шартномаи сугурta (полиси сугуртавӣ);

– нусхай ҳуҷҷати тасдиқкунандai шахсияти шахси сугуртashудa;

– нусхай шаҳодатномаи РМА шахси сугурtashудa;

– ариза оид ба гирифтани пардохти сугурta аз rӯi шакли аз тарафи Суфурtaкунanda муқаррарshудa;

– нусхай бо тариқи нотариалий тасдиқшудaи маъlumotnomai maъyoubi (хуносай МСЭК);

– нусхай роҳат ба МСЭК бо rӯjhati taşhixsҳo, kи дар асоси он ба taşhi равон карда шудa буд;

– нусхай варақа ва ё маъlumotnomai dар бораи kornoшояmии muvaqqatӣ (hangomi mavҷud будanash);

– нусхай маъlumotnomai СН, дар ҳodisaи maъyoubi dар natiҷaи СН;

– нусхай санад дар бораи ҳodisaи noxush dар isteҳsolot, ҳangomi maъyoubi dар natiҷaи ҳodisaи noxush dар isteҳsolot;

– ҳuҷҷate, kи xeshu taborirro bo Sufurtashavanda tasdiq mekunad, kи on dar Shartnomai sugurta arz shudaast, agar dar Shartnomai sugurta maъlumoti shinoynomavi shahsi sugurta shuda nishon doda nashuda boшad;

13.8.3. Bo сабаби сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «зарари ҷисмонӣ»:

– нусхай Шартномаи сугурta (Polisi sугурta);

– нусхай ҳuҷҷati tasdiqkunandai shahsияti shahsi sugurta shuda;

– нусхай шаҳодатномаи РМА шахси sугурta shuda;

– ариза оид ба гирифтани пардохти sугурta az rӯi шакли аз taraфи Суфурtakunanda муқarрarshuda;

- нусхай варақа ва ё маълумотнома дар бораи корношоямии муваққатӣ (ҳангоми мавҷуд буданаш);
- маълумотнома аз бахши шикастабандӣ (агар мавҷуд бошад);
- сурати рентгенӣ (ҳатмӣ, ҳангоми шастани устухон);
- нусхай маълумотномаи СН, дар ҳодисаи зарари ҷисмонӣ дар натиҷаи СН;
- нусхай санад дар бораи ҳодисаи нохӯш дар истеҳсолот, ҳангоми зарари ҷисмонӣ дар натиҷаи ҳодисаи нохӯш дар истеҳсолот;
- иқтибос аз ЛПУ дар бораи вазъи саломатиишахси сугурташуда бо рӯйхати ташхисҳо, ки дар натиҷаи ҳодисаи нохӯш муқаррар карда шудааст;
- ҳуҷҷате, ки хешу табориро бо Суғурташаванда тасдиқ мекунад, ки он дар Шартномаи сугурта арз шудааст, агар дар Шартномаи сугурта маълумоти шиносномавии шахси сугурташуда нишон дода нашуда бошад;
- ҳуҷҷате, ки ҳуқуқи гирифтани пардохти сугуртавиро тасдиқ мекунад (барои намояндангони қонунии шахси сугурташуда);

13.8.4. Бо сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «корношоямии муваққатӣ дар натиҷаи ҲН», «корношоямии муваққатӣ дар натиҷаи ҲН ва Б»:

- нусхай Шартномаи сугурта (полиси сугуртавӣ);
- нусхай ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсияти шахси сугурташуда;
- нусхай шаҳодатномаи РМА шахси сугурташуда;
- ариза оид ба гирифтани пардохти сугурта аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда;
- варақаи корношоямии аз тарафи корфармо тасдиқшуда, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафти ташкилоти тиббӣ ва корфармо ба расмият дароварда шудааст (дигар ҳуҷҷатҳо тасдиқкунандаи корношоямии муваққатии шахси сугурташуда ба ҳисоб намеравад);
- ҳуҷҷате, ки хешу табориро бо Суғурташаванда тасдиқ мекунад, ки он дар Шартномаи сугурта арз шудааст, агар дар Шартномаи сугурта маълумоти шиносномавии шахси сугурташуда нишон дода нашуда бошад;
- ҳуҷҷате, ки ҳуқуқи гирифтани пардохти сугуртавиро тасдиқ мекунад (барои намояндангони қонунии шахси сугурташуда);

13.8.5. Бо сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «бистарикунонӣ дар натиҷаи ҲН», «бистарикунонӣ дарт натиҷаи ҲН ва Б», «амалиёти ҷарроҳӣ дар натиҷаи ҲН», «амалиёти ҷарроҳӣ дар натиҷаи ҲН ва Б»:

- нусхай Шартномаи сугурта (полиси сугуртавӣ);
- нусхай ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсияти шахси сугурташуда;
- нусхай шаҳодатномаи РМА шахси сугурташуда;
- ариза оид ба гирифтани пардохти сугуртавӣ аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда;
- нусхай варақа ва ё маълумотнома дар бораи корношоямии муваққатӣ бо қайди доштан дар табобати статсионари;
- маълумотнома аз бахши шикастабандӣ (агар мавҷуд бошад);
- нусхай маълумотномаи СН, дар ҳодисаи бистарикунонӣ дар натиҷаи СН;

- нусхай санад дар бораи ҳодисаи нохуш дар истеҳсолот, ҳангоми бистарикунонӣ дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар истеҳсолот;
- иқтибос аз ЛПУ дар бораи қарор доштани шахси суғурташуда дар табобати статсионарӣ бо рӯйхати ташхисҳо, ки дар натиҷаи ҳодисаи нохуш муқаррар карда шудааст;
- хуччате, ки хешу табориро бо Суғурташаванда тасдиқ мекунад, ки он дар Шартномаи суғурта арз шудааст, агар дар Шартномаи суғурта маълумоти шиносномавии шахси суғурташуда нишон дода нашуда бошад;
- хуччате, ки хуқуки гирифтани пардохти суғуртавиро тасдиқ мекунад (барои намояндагони қонунии шахси суғурташуда);

13.8.6. Бо сар задани ҳодисаҳо оид ба ҳавфи «ҲН ВА Б»:

- нусхай Шартномаи суғурта (полиси суғуртавӣ);
- нусхай хуччати тасдиқкунандай шахсияти шахси суғурташуда;
- нусхай шаҳодатномаи РМА шахси суғурташуда;
- ариза оид ба гирифтани пардохти суғурта аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртакунанда муқарраршуда;
- хуччатҳои табобатии пешгириқунандай муассисаи клиникий ва ё муассисаи табобатии дигар, ки хулосаи қасбии мутахассиси соҳаи тибро дар бар мегираанд (кардиолог, духтури асабҳо, нефролог, кардио хирург ва ғ.) ва бо ташхиси беморӣ мутобиқат мекунанд;

13.8.7. Ҳуччатҳои аз тарафи Суғуртакунанда тибқи Қоидаҳо талаб карда шудаанд.

13.9. Бо розигии тарафҳо дар Шартномаи суғурта метавонанд, ҳуччатҳои мушаҳҳасро, ки барои ҳодисаи бо шахси суғурташуда рӯйдодаро ҳамчун ҳодисаи суғурта эътироф намудан лозиманд, пешбинӣ кунанд.

13.10. Суғуртакунанда хуқуқ дорад, ки мустақилона қарорро дар бораи кифоя будани ҳуччатҳои амалан пешниҳодшуда барои эътироф намудани ҳодисаи бо шахси суғурташуда рӯйдода ҳамчун ҳодисаи суғурта ва муайяннамоии ҳаҷми пардохти суғуртавиро қабул намояд.

13.11. Агар дар ҳодисаи ҳуччатҳои пешниҳодшуда, имконияти қабули қарорро дар бораи пардохти суғурта надиҳал, Суғуртакунанда хуқуқ дорад ҳуччатҳои иловагиро, ки барои қабули қарори охирин лозим аст, талаб намояд, инчунин экспертизаи ҳуччатҳои пешниҳодшударо гузаронида мустақилона сабаб ва шароити бо шахси суғурташуда сар задани ҳодисаҳо, ки аломати ҳодисаи суғуртавиро доранд, муайян намояд.

13.12. Ҳамаи ҳуччатҳои ба Суғуртакунанда барои гирифтани пардохти суғурта пешниҳодшуда, бояд бо забони тоҷикӣ тартиб дода шаванд ва ё тарҷумаи тоҷикии бо тариқи нотариалий тасдиқшударо дошта бошанд. Агар ҳуччатҳои пешниҳодшуда, бо сабаби ҳусни ҳатти маҳсуси духтурон ва ё корманди мақомоти салоҳиятдор хонда нашавад, инчунин дар ҳодиса вайрон шудани якпорчагии он (даридағӣ, гичимшуда, судашуда ва ғайра), Суғуртакунанда хуқуқ дорад, қарорро дар бораи пардохти суғурта то пешниҳоди ҳуччатҳо бо сифати даҳлдор мавқуф гузорад.

Дар ҳамаи маълумотномаҳо ва иқтибосҳо аз муассисаҳои тиббӣ бояд ду мӯҳри (штамп) муассисаҳои тиббиро дошта бошад. Нусхай ҳуччатҳои тиббии пешниҳодшуда бояд бо тариқи нотариалӣ ва ё аз тарафи ташкилоти тиббии онҳоро пешниҳоднамуда, тасдиқ карда шаванд.

13.13. Дар муҳлати 5 (панҷ) рӯз аз рӯзи қабули санадҳои даҳлдор, ҳолати ба вуқӯъ омадаро ҳодисаи суғуртавӣ эътироф намудан пардохти суғуртавиро амали менамояд.

13.13.1. Қарорро дар бораи рад кардани пардохти суғуртавӣ қабул менамояд ва хаттӣ ба Суғурташаванда хабар медиҳад.

13.14. Пардохти суғуртавӣ бо розигии тарафҳо бо воситаи пулии нақдӣ, интиқоли маблағ ба суратҳисоби бонкии Суғурташаванда (шахси суғурташуда), Фоидагиранда ва ё бо воситаҳои дигар тибқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалий карда мешавад. Ӯҳдадории Суғуртакунанда аз рӯзи аз суратҳисоби Суғуртакунанда баровардани воситаҳои пулий ва ё дар рӯзи ҳодисаро ҳамчун ҳодисаи суғурта эътироф намудан ва ҳаҷми пардохти суғуртавиро (санай огоҳинома бо санаи содиротии мактуби Суғуртакунанда муайян карда мешавад) барои пардохти аввалия, ки бо розигии тарафҳо бо воситаи пулии нақди амалий карда мешаванд, огоҳ намудан иҷрошуда баҳисоб меравад.

13.15. Пардохти суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғурта бо асьори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалий карда мешавад, ба истиснои ҳодисаҳое, ки дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст.

13.16. Ҳангоми суғуртакунонӣ бо эквиваленти асьорӣ, пардохти суғурта бо сомонӣ аз рӯи қурби Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар рузи санади суғурта барои ин асьор муқаррар шуда буд, амалий карда мешавад.

13.17. Агар дар натиҷаи ҳамон як ҳодисаи ноҳушӣ ва ё беморӣ Шартномаи суғурта пардохтро аз рӯи ду ва ё шумораи зиёди ҳодисаҳои дар Қоидаҳо ишорашуда, пешбинӣ намояд, онгоҳ маблағи аз ҳамаи зиёди пардохти суғуртавӣ, бо тарҳи маблағҳои вобаста бо ҳодисаи мазкур пештар пардохт гардида, агар дигар ҳодиса дар Шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад, амалий карда мешавад.

14. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ПАРДОХИ СУҒУРТАВӢ (ЧУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

14.1. Агар ҳолати дигар дар Шартномаи суғуртавӣ пешбини нашуда бошад ҳодисаҳои зерин ҳодисаҳои суғуртавӣ ба ҳисоб намеравад ва Суғуртакунанда пардохти суғуртавиро аз рӯи шартномаи суғурта анҷом намедиҳад:

- дар натиҷаи қасдан содир намудани чиноят аз тарафи Шахси суғурташуда дар синни 14-солагӣ ва аз он калон ба вучуд омада бошад;

- дар натиҷаи амалҳои қасдан содиршуда, ки ба сар задани ҳодисаҳои суғуртавӣ равона карда шудааст, ки он аз тарафи шахси суғурташуда дар синни 14-солагӣ ва аз он калон, Суғурташаванда, Фоидагиранда ва ё шахси дигаре, ки мустақим ва ё ғайримустақим ба гирифтани пардохти суғуртавӣ аз рӯи

Шартнома манфиатдор мебошад, амалий шуда бошад. Дар баробари ин пардохти сүгуртавӣ ба онҳо (Фоидагиранда) ва ё ворисоне, ки амали қасдан содирнамудаи онҳо ба сар задани ҳодисаи сүгуртавӣ оварда расонидааст, пардохт карда мешаванд;

-дар натиҷаи худкушӣ ва ё қушиши худкушӣ намудани Шахси сүгурташуда, ба истиснои ҳолатҳое, ки Шахси сүгурташуда бо амалҳои ҷиночтии шаҳсони сеюм ба худкуши водор карда шуда бошад;

-дар рафти ҷанг, мудохилаи таҷовузкорона, амалиётҳои ҳарбии қӯшунҳои ҳориҷӣ, задухӯрдҳои ҳарбӣ, ҳодисаҳои дигар ба он монанд ва ё баробар (новобаста аз он ки ҷанг эълон шуда буд), ҷанги шаҳрвандӣ, исён, забти ҳарбӣ ва ё ғайриқонуни давлат оварда мерасонанд, инчунин дигар ҳодисаҳои дилҳоҳи ҳамшабех, ки ба нигаҳдорӣ ва истифодаи силоҳ ва лавозимоти ҷангӣ вобастааст;

-дар натиҷаи заҳролудшавии алкаголӣ, дар ҳолати заҳролудшави аз истифодаи маводҳои муҳадир, психотропӣ ва ё доруҳо бе таъиноти духтур;

- дар натиҷаи амали дар ҳолати мастии алкоголӣ (дар натиҷаи ғилзатии алкоголи дар ҳаҷми 0,3 промил ва аз он боло), мастии токсикӣ ё дар зер таъсири маводҳои саҳттаъсир ва ё психотропӣ содирнамудаи Шахси сүгурташуда, ки бе таъиноти духтур истифода шудааст;

-дар натиҷаи машӯул шудани Суӯрташуда бо ҳар қадом намудҳои варзиш дар сатҳи қасбӣ, аз он ҷумла мусобиқаҳо ва тамринҳо, инчунин машгулшавӣ бо ҷунин намудҳои варзиш дар асоси ҳаваскорӣ;

- варзиши авто, мото, ҳар қадом намуди варзиши аспӣ, намудҳои ҳавоии варзиш, муҳорибаҳои тан ба тан;

- саворагии экстремалӣ ба роликҳо (фристайл, даунхилл, саворагии агресивӣ), дар скейтбордҳо (саворшавӣ аз рӯи усули стрит, верт, лонгборд, парк ва ғ.), дар велосипед (саворагардӣ дар велосипеди кӯҳӣ, BMX, велотриал, дертджампинг, стрит ва ғ.);

-саворагардӣ дар сноуборд ва лижаҳои кӯҳӣ, дар шоҳроҳҳои омоданабуда, иҷрои трюкҳо, ҷаҳиш аз трамплин;

-тирпаронӣ, шикори қасбӣ ба ҳайвони бузург, ба ҳайвонҳои экзотики;

-ҷаҳидан ба об, дайвинги мағоравӣ ва зери яҳ;

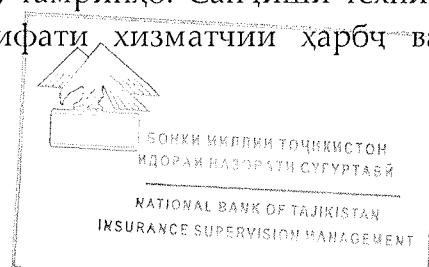
-кӯҳнавард

-мадонкобӣ (кладоискательство), иштирок дар амалиётҳои ҷустуҷӯӣ дар ҷойҳои гузариши амалиётҳои ҷангӣ;

-сайёҳии обӣ, сайёҳии экзотики;

-ҳар қадом намудҳои варзиши экстремалӣ: бейс-джампинг (BASE), драг-рейсинг, фри-фолл ва ғ.

-дар рафти иштирок дар парвози дилҳоҳи ҳавопаймоӣ, ба истиснои парвоз ба сифати мусофири хаисайр, ки барои интиқоли мусофирион иҷозат дорад ва бо воситаи сарнишин, ки сертификати даҳлдор дорад, идора карда мешавад, инчунин иштироки бевосита дар машқҳои ҳарбӣ, тамринҳо. Санчиши техникаи ҳарбҷ ва ё дигар амалиётҳои ҳамшабех ба сифати хизматчии ҳарбҷ ва ё шаҳрвандӣ;

- дар натиҷаи таъсири тарқиши ядроӣ, радиатсия, заҳролудшавии радтоактивӣ дар натиҷаи истифодаи энергияи ядроӣ;

-ҳангоми идора намудани воситаи нақлиёт аз тарафи Шахси сӯғурташуда бе ҳуқуқи идоракунӣ ва ё дар ҳолати мастӣ, алкаголӣ ва нашъамандӣ ва ё ҳангоми аз тарафи Шахсм сӯғурташуда, додани идоракуни воситаи нақлиёт ба шахсе, ки ҳуқуқи идора намудани воситаи нақлиётро надорад ва дар ҳолати мастии алкаголӣ ва нашъамандӣ қарор дорад;

-бо сабаби ба бемориҳои сироятишавандай ҷинсӣ, дар натиҷаи ВНМО/БПНМ, инчунин бемориҳои ба БПНМ вобастабуда;

-натиҷаи сабабҳои мустақиман ва ё гайримустақим ба бемории рӯҳӣ, фалач, хуручи саръи Шахси сӯғурташуда, агар онҳо натиҷаи ҳодисаи нохуш ба ҳисоб нараванд;

-дар натиҷаи беморие, ки Шахси сӯғурташуда то оғози сӯғуртакунӣ инкишоф ва ташхис карда шудааст, бо истиснои ҳолатҳое, ки Сӯғуртакунанда дар бораи бемории Шахси сӯғурташуда то бастани Шартномаи сӯғурта ва ё Шатномаи иловагӣ ба Шартномаи сӯғурта оғоҳ карда шуда буд;

-ҳангоми будубоши Шахси сӯғурташуда дар ҷойҳои аз озодӣ маҳрумшуда;

-дар натиҷаи ҳомиладорӣ, таваллуд ва/ё оризии инҳо.

14.2. Илова ба ҳодисаи сӯғуртавӣ шикасти патологӣ, экзостоз ва ё бемориҳои онкологӣ, ки дар Шахси сӯғурташуда то саршавии муҳлати сӯғуртавӣ ташхис шудааст, доҳил намешавад.

14.3. Агар дигар ҳолат аз ҷониби шартномаи сӯғурта пешбинӣ нашуда бошад, инчунин ҳодисаҳои дар Қоида пешбинишуда низ ҳодисаи сӯғуртавӣ ҳисобида намешаванд, агар:

-қобили мөхнат набудан, бистариқунии Сӯғурташуда ва ё ҷарроҳии паси сар намудаи ӯ бо чунин ҳолатҳо алоқаманд бошад:

-беморие, ки дар Сӯғурташуда дар санаи ибтидои муҳлати сӯғурта ташхис гардида бошад;

-исқоти ҳамл, табобати дандонҳо (имплантатсияи онҳо, қандан ва барқароркуни онҳо ва роҳ);

-даҳолати пластикии ҷарроҳӣ, ба истиснои ҳолатҳое, ки ин барои табобат зарурат дошта бошад (бартараф намудани оқибатҳо), ҷарроҳати ҷисмонӣ, ки дар алоқамандӣ бо ҳодисаи нохуш гирифта шудаанд ва дар ҷараёни муҳлати сӯғурта ба вучуд омадаанд;

-гузаронидани ташхис бо усуљҳои биопсия, эндоскопия, лапроскопия ва артроскопия;

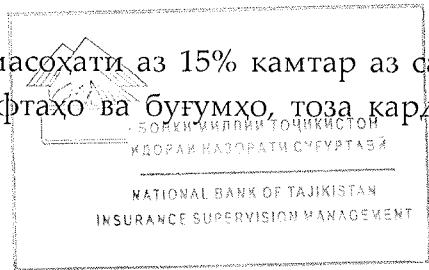
-ба таври расмӣ эътироф гардидаи ҳолати эпидемия ва ё оғати табии;

-зарурати нигоҳбини қӯдак ва ё аъзоёни оила;

-табобати токсиноинфексияи ҳӯрока (ба истиснои ҳолатҳое, ки ба бистариқунии Сӯғурташуда оварда расонидаанд;

Амалиёти ҷарроҳии паси сар намудаи Сӯғурташуда бо чунин ҳолатҳо алоқаманд бошад:

- табобати сӯҳтагиҳои дараҷаи I ва II дар масоҳати аз 15% камтар аз сатҳи болоии бадаи, кушодани пӯсти шамолхурда, бофтаҳо ва буғумҳо, тоза, карданӣ

матоъҳои чои чокшуда, омосҳои непролифериркунанда (неинвазивӣ) омосҳои *in-situ*, ҳар кадом намуди саратони пуст ба истиснои меланомаи бади (доги гулафшон) непролифериркунанда (неинвазӣ), маросими ғайрионатологӣ, гузоштани чок дар пӯст, амалиётҳои ҷарроҳии дур кардани (табобати) фарбехӣ, вобаста бо иваз намудани иплантанти ғадудҳои шир;

-бартараф намудани тағийрёбии девораи бинӣ, иқтоъи суфраи бинӣ, гузаронидани амалиёти ҷарроҳӣ дар устухонҳои болоӣ ва поёни ҷоғ (аз он ҷумла бо буғумҳои чаккаву ҷоғ алоқадошта), амалиётҳои ҷарроҳи ортогнатикиӣ, дуруст кардани ҷоғ, ба ғайр аз ҳолатҳое, ки амалиётҳои ҷарроҳии дар боло зикршуда бо заррурати табобат (бартараф намудани оқибатҳо) шартгузорӣ шуда бошанд, ки онҳо вобаста бо ҳодисаҳои нохуш, ки дар ҷагаёни муҳлати сугурта ба вучуд омадаанд;

-вобаста бо бемориҳои саратонӣ;

-табобат (бартараф намудани оқибатҳо) ҷарроҳатҳои ҷисмонӣ, ки дар натиҷаи ҷанг ва ё ҳолатҳои ҷангӣ, ҳуҷумкунӣ, амалиётҳои ҳусуматӣ аз ҷониби давлати ҳориҷа (новобаста аз он ки ҷанг эълон гардидааст ё не), ҷанги шаҳрвандӣ, шӯриш, исён, инқилоб баробаркардашуда.

- амалҳои барқасданаи шахси Сугурташуда (Фоидагиранда), ки барои гирифтани пардоҳти сугуртавӣ амалӣ карда шудааст.

- ҳангоми бардоштани маъюбии гуруҳи I, II ва III ва ё марги шахси Сугурташуда дар ҳолатҳои масти аз нушоқиҳои спиртӣ ва нашамандӣ.

- ҳангоми содир намудани ҷиноят, дузди, амалҳои тераристи ва экстримистии шахси Сугурташуда.

- ҳангоми бо қарори суд бедарак ғоибшуда эълон намудани шахси Сугурташуда.

- пеш аз бастани Шартномаи сугурта агар Сугурташаванда бо бемориҳои шадид ва ё музминӣ ва оризаҳои он (ҳам пештар ташхисшуда ва ҳам бори аввал пайдошуда), ки бо омилҳои беруна барангехта шудаанд, аз ҷумла инфарктҳо миокарда, сактаи майна, аневризм, варамҳо, ноқисии функционалии организм, аномалияи модарзодии организм, дучор шудабошад.

- фавт, ҷароҳат ё заҳролудшавӣ дар натиҷаи барқасдана расонидани осеб ба ҳаёт ва саломатии худ.

- бардоштани маъюбии гуруҳи I, II ва III ва ё фавти шахси Сугурташуда дар натиҷаи иштирок дар амалиётҳои ҳарбӣ, бетартибихо, митингҳо ва намоишҳои эътиrozии ғайриқонунӣ.

- инҷунин ҳар кадом амалҳои шахси Сугурташуда, ки боиси рӯҳ додани ҳодисаи сугуртавӣ гардидааст ва ин амал аз тарафи мақомоти тафтишоти, Суд амали ғайри қонуни этироф карда шудааст.

15. ФРАНШИЗА

15.1. Дар шартҳои Шартномаи сугуртавӣ франшиза (шартӣ ва ғайришартӣ) пешбинӣ шуда метавонад.

матоҳои чои чокшуда, ҳар кадом намуди саратони пуст ба истиснои меланомаи бади (доғи гулафшон) непролифериркунанда (нейинвазӣ), маросими ғайрионатологӣ, гузоштани чок дар пӯст, амалиётҳои ҷарроҳии дур кардани (табобати) фарбехӣ, вобаста бо иваз намудани иплантанти ғадудҳои шир;

-бартараф намудани тағийрёбии девораи бинӣ, иқтоъи суфраи бинӣ, гузаронидани амалиёти ҷарроҳӣ дар устухонҳои болой ва поёни ҷоғ (аз он ҷумла бо буғумҳои чаккаву ҷоғ алоқадошта), амалиётҳои ҷарроҳи ортогнатикиӣ, дуруст кардани ҷоғ, ба ғайр аз ҳолатҳое, ки амалиётҳои ҷарроҳии дар боло зикршуда бо заррурати табобат (бартараф намудани оқибатҳо) шартгузорӣ шуда бошанд, ки онҳо вобаста бо ҳодисаҳои нохуш, ки дар ҷапаёни муҳлати суғурта ба вучуд омадаанд;

-вобаста бо бемориҳои саратонӣ;

-табобат (бартараф намудани оқибатҳо) ҷарроҳатҳои ҷисмонӣ, ки дар натиҷаи ҷанг ва ё ҳолатҳои ҷангӣ, ҳуҷумкунӣ, амалиётҳои ҳусуматӣ аз ҷониби давлати ҳориҷа (новобаста аз он ки ҷанг эълон гардидааст ё не), ҷанги шаҳрвандӣ, шӯриш, исён, инқилоб баробаркардашуда.

- амалҳои барқасданаи шахси Суғурташуда (Фоидагиранда), ки барои гирифтани пардохти суғуртавӣ амалӣ карда шудааст.

- ҳангоми бардоштани маъюбии гуруҳи I, II ва III ва ё марги шахси Суғурташуда дар ҳолатҳои масти аз нушоҳиҳои спиртӣ ва нашамандӣ.

- ҳангоми содир намудани ҷиноят, дузди, амалҳои тераристи ва экстримистии шахси Суғурташуда.

- ҳангоми бо қарори суд бедарак ғоибшуда эълон намудани шахси Суғурташуда.

- пеш аз бастани Шартномаи суғурта агар Суғурташаванда бо бемориҳои шадид ва ё музминӣ ва оризаҳои он (ҳам пештар ташхисшуда ва ҳам бори аввал пайдошуда), ки бо омилҳои беруна барангехта шудаанд, аз ҷумла инфарктни миокарда, сактаи майна, аневризм, варамҳо, ноқисии функционалии организм, аномалии модарзодии организм, дучор шудабошад.

- фавт, ҷароҳат ё заҳролудшавӣ дар натиҷаи барқасдана расонидани осеб ба ҳаёт ва саломатии худ.

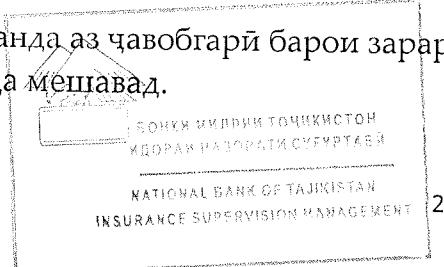
- бардоштани маъюбии гуруҳи I, II ва III ва ё фавти шахси Суғурташуда дар натиҷаи иштирок дар амалиётҳои ҳарбӣ, бетартибиҳо, митингҳо ва намоишҳои эътиrozии ғайриқонунӣ.

- инчунин ҳар кадом амалҳои шахси Суғурташуда, ки боиси рух додани ҳодисаи суғуртавӣ гардидааст ва ин амал аз тарафи мақомоти тафтишоти, Суд амали ғайри қонуни этироф карда шудааст.

15. ФРАНШИЗА

15.1. Дар шартҳои Шартномаи суғуртавӣ франшиза (шартӣ ва ғайришартӣ) пешбинӣ шуда метавонад.

15.2. Ҳангоми франшизаи шартӣ Суғуртакунанда аз ҷавобгарӣ барои заар, агар он аз ҳаҷми франшиза зиёд набошад, озод карда мешавад.

15.3. Ҳангоми франшизаи ғайришартӣ ҷавобгарии Суғуртакунанда бо ҳаҷми зарари ками франшиза муайян карда мешавад. Франшиза бо ризоияти тарафҳо ҳангоми ба имзо расонидани Шартномаи суғуртавӣ бо дарсад нисбат ба маблағи суғуртавӣ ё бузургии мутлақи он муайян карда мешавад.

15.4. Ҳамагуна меъёри ҷавобгарӣ аз рӯйи Шартномаи суғуртавӣ, зиёда аз маблағи франшиза, ки ба маблағи меъёри ҷавобгарии Суғуртакунанда дохил намешавад, муқаррар карда мешавад.

15.5. Франшиза ба ҳар як ҳодисаи суғуртавӣ таъин карда мешавад. Агар якчанд ҳодисаи суғуртавӣ фаро расад, маблағи франшиза аз рӯйи ҳар қадоми он нигоҳ дошта мешавад.

15.6. Истифодабарии франшиза метавонад омили таъсиррасон ба поёнравии тарифи суғуртавӣ аз ҳисоби истифода бурдани коэффициентҳои ислоҳкунӣ, ғайр аз ҳолатҳое, ки истифодабарии франшиза шарти ҳатмии қабули хавф барои суғуртакунӣ мебошад.

16. ТАРТИБИ ҲАЛЛИ БАҲСҲО

16.1. Агар ягон муқаррароти дигар дар шартнома пешбинӣ нашуда бошад, ҳангоми ба вучуд омадани баҳс оид ба иҷро накардан ва ё ба таври лозима иҷро накардани шартҳои Шартномаи суғурta аз тарафи Суғуртакунанда ва ё Суғурташаванда (Фоидагиранда) риояи тартиби ҳалли тосудии баҳсҳо – пешниҳоди эроди ҳаттӣ, ҳатмист. Ҳамаи баҳсҳо аз руи Шартномаи суғурta, ки дар асоси Қоидаҳо баста шудааст, бо роҳи гуфтушунид дар муҳлати 15 (понздаҳ) рузи корӣ аз лаҳзай гирифтани даъво ҳал карда мешавад, дар ҳолати бо роҳи гуфтушунид ҳал нашудани он бо тартиби судӣ ҳал карда мешавад.

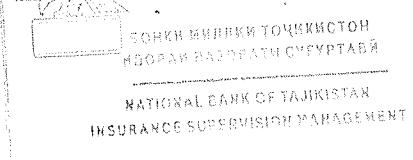
16.2. Ҳангоми ҳалли баҳсҳо муқаррароти Шартномаи суғурta нисбат ба Қоида, шартҳои Полиси суғурta ва/ё ҳар қадом шартҳои иловагии суғурta афзалият дорад.

16.3. Ҳуқуқ барои пешниҳоди талабот оид ба пардоҳти суғуртавӣ, инчунин пешниҳоди дигар талаботҳо, ки аз Шартномаи суғурta бармеоянд, бо гузаштани муҳлати даъвои аз тарафи қонунгузорӣ пешбинишуда қатӣ мегардад, ки муҳлати даъво тибқи моддаи 221 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон З (се) солро ташкил медиҳад.

16.4. Баҳсҳо оид ба шартномаи суғуртавӣ байни Суғурташаванда ва Суғуртакунанда бо роҳи музокирот сурат мегирад. Ҳангоми ба мақсад нарасидан бо тартиби дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда ба воситаи суд ҳал карда мешаванд.

17. ШАРТҲОИ МАҲСУС

17.1. Мувофиқи Қоидаҳои мазкур дар шартномаи суғурtaи басташаванда бо созиши тарафҳо метавонад шартҳои маҳсус (такияҳои суғуртавӣ, муайянкунӣ, истиснокуни ва f), ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунанд ва аз шароитҳои Қоидai мазкур фарқкунанда илова карда метавонанд.

НАМУНА

Эзоҳ: Хучҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртакунанда ҳуқук дорад дар шакл ва матни намуна тағијирот ва иловаҳо, ки ба Қоидай сугуртавӣ ва қонунгузории амалкунандаи Чумхурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад, ворид намояд.

ПОЛИСИ СУҒУРТАВӢ

Суғуртаи ихтиёри аз холатҳои нохуш ва бемори

Силсила: _____ Рақам: _____

хиёбони Рудакӣ 127 МС «Рудаки Плаза», ут. 501-502

www.spitameni.com, e-mail: info@spitameninsurance.tj тел. (44) 610 79 97/ (44) 601 79 97

Суғуртакунанда:	ЧСДММ “СПИТАМЕН СУҒУРТА”	
Суғурташаванда:		
Суроғаи Суғурташаванда:		
Суғурташуда:		
Фоидагиранда:		
Объекти суғурта:		
Ходисҳаи суғурта:		
Андозаи маблаги суғурта:	Бо рақам _____ сомонӣ	Дастнавис (_____) сомонӣ
Андозаи ҳакки суғурта:	Бо рақам _____ сомонӣ	Дастнавис (_____) сомонӣ
Тартиб ва мӯҳлати пардоҳти суғурта:	Нақди/Ғайри нақдӣ	
Тартиби ворид намудани тағијироту иловаҳо дар полис:	Бо дарҳости хаттии Суғурташаванда (Суғурташуда).	
Тартиб ва мӯҳлати пардоҳти суғурта:	То _____ рӯзҳои корӣ	
Худуди амали полиси суғуртавӣ:		
Франшизаи (шарти/ <u>ғайришарти</u>):	Ба ҳамаи намуди ҳодиса _____ %	
Рӯзи додани полиси суғуртавӣ: Дата выдачи страхового полиса:	«_____ » 20 сол	
Мӯҳлати амали полиси суғурта:	аз «_____ » сол 20 то «_____ » 20 сол	

СУҒУРТАКУНАНДА:
ЧСДММ «СПИТАМЕН СУҒУРТА»

Ч.М.

ИМЗО

СУҒУРТАШАВАНДА:

НАЦИОНАЛӢ БАНКӢ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТӢ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Замимаи №1
ба Қоидай сұғуртаи ихтиёрии
аз ҳолатҳои нохуш ва беморӣ

НАМУНА

Эъзоҳ: Ҳучҷати мазкур намунавӣ мебошад. Сұғуртакунанда ҳуқуқ дорад ба шакл
ва матни намунаи шартномаи сұғурта тағйирот ва иловаҳо ба андозае, ворид
намояд, ки ба Қоидай сұғурта ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон
муҳолифат намекунад, ворид намяд.

ШАРТНОМА
оид ба сұғуртаи ихтиёрии
аз ҳолатҳои нохуш ва беморӣ

“—” соли 20__ №__

ш. Душанбе

ҶСДММ "Спитамен Сұғурта" дар симои _____, ки дар
асоси Оиннома амал менамояд, минъбаъд «Сұғуртакунанда» аз як тараф ва
_____ ки дар асоси _____
_____ амал менамояд, минъбаъд «Сұғурташаванда», аз тарафи
дигар, ки минъбаъд дар якъоятӣ «Тарафҳо» номида мешаванд, Шартномаи
мазкурро бо мазмуни зайл ба имзо расониданд.

1. Мавзуи шартнома

1.1. Тибқи Шартномаи мазкур Сұғуртакунанда уҳдадор мешавад, ки дар
ҳолати фаро расидани яке аз ҳодисаҳои сұғуртавии дар Шартнома пешбинишуда,
ба Сұғурташаванда ҷуброни сұғуртавии дар ҳамин Шартнома муайяншударо
пардоҳт намояд, Сұғурташаванда уҳдадор мешавад, ки ҳаққи сұғуртавиро тибқи
шартҳои Шартномаи мазкур пардоҳт намояд.

2. Маблағи сұғуртавӣ ва ҳаққи сұғуртавӣ

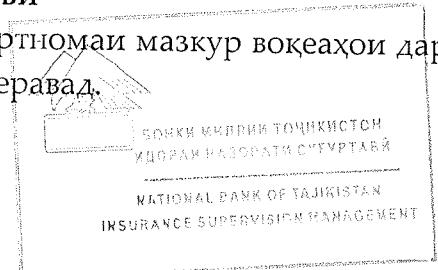
2.1. Маблағи сұғуртавӣ аз рӯи Шартномаи мазкур _____
сомониро ташкил медиҳад.

2.2. Ҳаққи сұғуртавӣ вобаста ба дараҷаи таваккал аз нобудшавӣ ба андозаи
_____ фоиз аз маблағи ҷуброни сұғуртавиймуайян карда шудааст.

2.3. Ҳаққи сұғуртавӣ бо назардошти тамоми объектҳои сұғурташуда
_____ сомониро ташкил медиҳад ва онро Сұғурташаванда баъди ба имзо
расидани Шартномаи мазкур ба суратҳисоби Сұғуртакунанда, ки дар банди 9
ҳамин Шартнома пешбинӣ шудааст, пардоҳт менамояд.

3. Ҳодисаҳои сұғуртавӣ

3.1. Ба сифати ҳодисаҳои сұғуртавӣ аз рӯи Шартномаи мазкур воқеаҳои дар
қоидай сұғуртаи мазкур ишондодашуда ба шумор меравад.

4. Ҳуқук ва уҳдадориҳои Тарафҳо

4.1. Суғуртакунанда ҳуқук дорад:

- маълумоти пешниҳоднамудаи Суғурташаванда, инчунин аз тарафи ў ичро шудани талабот ва шартҳои Шартномаи мазкурро санҷад;
- барои муайян намудани вазъият, хусусият ва ҳачми зарар бе мамоният ба маҳалли воқеъ гардидан молу мулки суғурташуда ворид гардад ва ҳучҷатҳои даҳлдори Суғурташавандаро дастрас намояд;
- дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қоидаҳои суғуртаи ихтиёрии ҳолатҳои нохуш ва беморӣ Шартномаи мазкур пардоҳти чуброни суғуртавиро рад намояд.

4.2. Суғуртакунанда уҳдадораст:

- мувофиқи аризаи суғурташавандобъекти суғуртавиро суғуртанамуда, баъдинардоҳтиҳаққи суғуртавӣполиси суғуртавиродиҳад;
- ҳангоми гирифтани огоҳнома (маълумот) оидиҳодисаи суғуртавӣ, пардоҳтичуброни суғуртавиро дар муҳлати пешбининамудаи банди 5.2 Шартномаи мазкур анҷом дидад.

4.3. Суғурташаванда ҳуқук дорад:

- дар ҳолати рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дар ҷараёни муайяннамоии ҳачми зарар иштирок намояд;
- аз Суғуртакунанда Қоидаҳои суғуртаи ихтиёрии аз ҳолатҳои нохуш ва беморӣ дигар иттилооту ҳучҷатҳои заруриро талаб карда гирад;
- дар ҳолати рад намудани чуброни суғуртавӣаз тарафи Суғуртакунанда, мувофиқи талаботи қонунгузорӣ ба мақомоти даҳлдор шикоятнамояд;
- ҳангоми аз тарафи Суғуртакунанда вайрон намудани шартҳои Шартномаи мазкур, онро пеш аз муҳлат яктарафа бекор намояд.

4.4. Суғурташаванда уҳдадор аст:

- ба Суғуртакунанда барои муайян намудани дараҷаи таваккал аз нобудшавӣ, маълумот ва ҳучҷатҳои лозимии заруриро пешниҳод намояд;
- дар ҳолати пайдо шудани вазъиятҳои иловагии ба дараҷаи таваккал аз нобудшавӣ таъсир расонанда, инчунин дар натиҷаи ҳодисаҳои суғуртавии дар банди 3.1 Шартномаи мазкур пешбинишуда, нобуд шудан ё зарар дидани объекти суғурташуда, фавран Суғуртакунандаро огоҳ намояд;
- ҳаққи суғуртавиро ба Суғуртакунанда сари вақт пардоҳт намояд;
- ҳучҷатҳои заруриро, ки ҳодисаи суғуртавиро тасдиқ мекунад, пешниҳод намояд.

5. Тартиб ва шартҳои пардоҳти чуброни суғуртавӣ

5.1. Ҳангоми ба Суғуртакунанда доир ба пардоҳти чуброни суғуртавӣ муроҷиат намудан, Суғурташаванда уҳдадор аст ҳучҷатҳои зеринро пешниҳод намояд:

- огоҳиномаи хаттӣ дар бораи воқеаи баамаломада;
- санади (протоколи) аз тарафи намояндагони ваколатдори мақомоти даҳлдор, аз ҷумла Вазорати корҳои доҳилий, Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани тартибдодашуда.

5.2. Ҳангоми ба амал омадани ҳодисаҳои сұғартавии дар банди 3.1 Шартномаи мазкур пешбининшуда ва аз тарафи Сұғарташаванда пешниҳод гаридани огоҳинома, Сұғартакунанда қуброни сұғартавиро ба Сұғарташаванда дар давоми на дертар аз 5 (панҷ) рӯзи корӣ пардоҳт менамояд.

6. Полиси сұғартавӣ

6.1. Полиси сұғартавӣ ҷузъи таркибии Шартномаи мазкур мебошад, ки ба Сұғарташаванда бальди ворид гаридани ҳаққи сұғартавӣ супорида мешавад.

7. Шартҳои дигар

7.1. Шартномаи мазкур пас аз ба имзо расидан эътибор пайдо намуда, ба муҳлати 1сол амал менамояд.

7.2. Масъулияти Сұғартакунанда оиди пардохти қуброни сұғартавӣ дар ҳолати нобудшавӣ ё зарар дидани объекти сұғарташуда дар натиҷаи ҳодисаҳои сұғартавӣ аз рӯзи интиқол гаридани ҳаққи сұғартавӣ оғоз меёбад.

7.3 Бахсҳо аз рӯи Шартномаи мазкур бо роҳи гуфтушунид ҳал карда шуда, дар ҳолати ба мувоғиқа наомадан, баҳс бо тартиби судӣ ҳал карда мешавад.

7.4. Тағириу иловаҳо ба Шартномаи мазкур тариқи созишиномаи иловагӣ ворид карда мешаванд.

7.5. Дигар шартҳое, ки дар Шартномаи мазкур пешбинӣ нашудаанд, бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таҳзим дароварда мешаванд.

7.6. Шартномаи мазкур дар 2 (ду) нусха бо забони тоҷикӣ таҳия шуда, як нусхагӣ ба Тарафҳо дода мешавад ва ҳар ду нусха эътибори ягонаи ҳуқуқӣ доранд.

9. Нишонии ҳуқуқӣ ва мушаҳҳасоти бонкии тарафҳо:

Сұғартакунанда:

Сұғарташаванда:

